

U 69/2011 rd

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen om kommissionens
förslag till reform av den gemensamma jordbrukspoliti-
ken**

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till reform av den gemensamma jordbrukspolitiken, vilka antogs av kommissionen den 12 oktober 2011, samt en promemoria om förslagen.

Helsingfors den 21 december 2011

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

Lantbruksråd Kari Valonen

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET**PROMEMORIA
EU/2011/1738,
EU/2011/1739,
EU/2011/1740,
EU/2011/1741,
EU/2011/1742,
EU/2011/1743,
EU/2011/1744****KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL REFORM AV DEN GEMENSAMMA JORD-
BRUKSPOLITIKEN****1 Allmänt**

Europeiska kommissionen lade fram förslag till förordningar för reform av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) den 12 oktober 2011. Förslagen grundar sig på meddelandet från kommissionen av den 18 november 2010 (KOM (2010) 672 slutlig) som gäller GJP:s framtid. I meddelandet föreslås tre mål för GJP: upprätthållande av livskraftig livsmedelsproduktion, hållbar användning av naturresurser och balanserad territoriell utveckling. Meddelandet grundade sig på det offentliga samrådet om den gemensamma jordbrukspolitiken framtid som kommissionen inledde i april 2010. Meddelandet från kommissionen följdes av ordförandestatens slutsatser av den 18 mars 2011 och Europaparlamentets betänkande av den 23 juni 2011 (2011/2015(INI)). Budgetramen för den gemensamma jordbrukspolitiken har fastställts i meddelandet från kommissionen om en budget som stöder Europa 2020-strategin. Meddelandet publicerades den 29 juni 2011 (KOM (2011) 500 slutlig). Utifrån dessa har kommissionen framlagt sina förslag till lagstiftning om innehållet i och finansieringen av den kommande jordbrukspolitiken. I förslagen till lagstiftningen ingår totalt sju förslag till förordningar av Europaparlamentet och rådet om olika delområden av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Kommissionens förslag till reform för den gemensamma jordbrukspolitiken är följande:

1. KOM (2011) 625 slutlig, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma

jordbrukspolitiken (förordningen om direktstöd)

2. KOM (2011) 626 slutlig, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter (förordningen om en samlad marknadsordning)

3. KOM (2011) 627 slutlig, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om stöd till landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) (förordningen om landsbygdsutveckling)

4. KOM (2011) 628 slutlig, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken (den horisontella förordningen)

5. KOM (2011) 629 slutlig, Förslag till rådets förordning om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter

6. KOM (2011) 630 slutlig, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 73/2009 vad gäller tillämpningen av direktstöd till jordbrukare avseende år 2013

7. KOM (2011) 631 slutlig, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden) vad gäller systemet med samlat gårdsstöd och stödet till vinodlare.

Konsekvensanalyserna SEC (2011) 1153 och SEC (2011) 1154 samt bilagorna 1—18.

Förordningarna föreslås framlaga enligt artiklarna 42 och 43 FEUF.

Kommissionens ovannämnda förslag har nära samband med varandra. De kompletterar varandra och beslut om förslagen bör fattas som en helhet. På grund av detta behandlas ovannämnda handlingar i samma statsråds-skrivelse.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

2.1 Förordningen om direktstöd (KOM (2011) 625 slutlig)

Tillämpningsområde och stödsystem (artikel 1 och bilaga I)

I det nya förslaget till förordning om direktstöd föreskrivs om följande stödsystem: grundstöd (systemet med grundstöd), stöd till jordbrukare som tillämpar jordbruksmetoder som är gynnsamma för klimatet och miljön (s.k. miljöanpassning, stödet ska uppgå till 30 % av det nationella taket), frivilligt stöd till jordbrukare i områden med särskilda naturliga begränsningar (upp till 5 % av det nationella taket), stöd till unga jordbrukare (upp till 2 % av det nationella taket), förenklad ordning för småbrukare (upp till 5 % av det nationella taket), stöd på frivillig basis kopplat till produktionen (upp till 5 %, utom för vissa länder, inklusive Finland, där stödet kan gå upp till 10 % och undantagsvis höjas över 10 % genom kommissionens godkännande), stöd för bomull, stöd till de yttersta randområdena (Posei) och stöd till de mindre Egeiska öarna. Dessutom bestäms i förordningen om de allmänna villkoren för direktstöd och i fråga om Bulgarien och Rumänien om undantag för övergångsperioden.

Komplettering av bilaga I (artikel 2)

När den nya förordningen om direktstöd har trätt i kraft ska kommissionen, såsom följer av ett förmodat godkännande av den nya lagstiftningen om stödsystemen, ha befogenhet att anta delegerade akter, genom vilka stödsystemen i bilaga I kompletteras.

Nationella tak (artikel 6 och bilaga II)

De nationella tak som finns i bilaga II består av det sammanlagda värdet av alla stöd-rättigheter som tilldelats varje medlemsstat vart år, den nationella reserven och de tak för stöden som fastställts i fråga om miljöanpassningen, kompensationsbidraget, stödet till unga jordbrukare och stödet som kopplats till produktionen. För Finlands del avses stödet vara 533,959 miljoner euro år 2014 och årligen höjas så att det åren 2017—2019 är 535,182 miljoner euro. För närvarande, år 2011, är Finlands nationella tak 570,548 miljoner euro, år 2014 skulle det sjunka med 36,589 miljoner euro. Skillnaden mellan innevarande år och år 2017 skulle då vara 35,366 miljoner euro.

Minskningen av Finlands nationella tak beror huvudsakligen på att den s.k. obligatoriska modulationen, dvs. sänkningen av de direkta stöden och överföringen av medel för tilläggsfinansiering av landsbygdsutvecklingen, föreslås upphöra och medlen för gott överförs till EJFLU fr.o.m. 2014. Delvis beror minskningen på att de anslag som reserverats för direktstöd i förslaget till budgettram inte i sin helhet täcker utgiftsbehoven, varvid alla länders direktstöd avses sänkas något. Minskningen kompenseras något av att direktstödet höjs i de länder (inklusive Finland), där det genomsnittliga direktstödet är under 90 % av EU-genomsnittet.

Nettotak (artikel 7 och bilaga III)

Det medlemsstatsrelaterade nettotaket beskriver det årliga tak som är tillgängligt för direktstöd. Kommissionen har bedömt hur mycket man i medlemsstaten successivt kommer att sänka direktstöden till de jordbrukare som får mycket stöd (jfr artikel 11 nedan). Detta belopp har dragits av taket för direktstöden (bilaga II), varvid man kommer fram till nettotaket (bilaga III). Skillnaden kan användas för åtgärder inom programmet för utveckling av landsbygden. För Finlands del är taket för direktstöden och nettotaket lika stora. Detta beror på att det i Finland finns få gårdsbruksenheter på vilka det tillämpas successiv minskning av stödet. År 2010 fanns det bara 14 sådana gårdsbruksen-

heter. Om taket för direktstöd överstiger nettotaket ska beloppen för alla direktstöd minskas linjärt.

Finansiell disciplin (artikel 8)

Den justeringsgrad som fastställts i enlighet med den nya horisontella förordningen ska gälla bara jordbrukare som under året i fråga får mera än 5 000 euro i direktstöd.

Definition av aktiv jordbrukare (artikel 9)

I utkastet till förordning föreslås att direktstöd inte beviljas jordbrukare vars årliga direktstöd utgör mindre än 5 % av deras totala inkomster från annan verksamhet än jordbruksverksamhet under det senaste skatteåret, eller om deras jordbruksarealer huvudsakligen utgörs av arealer som naturligt hålls i ett skick som lämpar sig för bete eller odling och den minimiverksamhet som fastställs av medlemsstaterna inte bedrivs på dessa arealer.

Enligt förslaget ska punkten ovan inte tillämpas på jordbrukare som det föregående året mottagit direktstöd som underskrider 5 000 euro.

Kommissionen föreslås ha befogenhet att anta delegerade akter i syfte att enligt följande fastställa: a) kriterier för fastställande av det direktstöd som är relevant för tillämpningen av artikeln, särskilt under första året för tilldelning av stödrättigheter, samt för nya jordbrukare, b) undantag från regeln att inkomsterna under det senaste skatteåret ska beaktas, när uppgifter om dessa saknas och c) kriterier för fastställande av när en jordbrukares jordbruksareal ska anses huvudsakligen bestå av arealer som naturligt hålls i ett skick som lämpar sig för bete eller odling.

Minimikrav för erhållande av direktstöd (artikel 10)

Det minsta stöd som beviljas ska vara antingen 100 euro eller det stöd som beviljas en stödberättigande areal på 1 hektar. Medlemsstaterna ska kunna besluta om högre minimitrösklar eller minimigränser inom ramen för de gränser som föreskrivs i förordningen (för Finlands del 200 euro eller 3 hektar). För

närvarande är minimitröskeln i Finland 200 euro.

Successiv minskning av direktstöd (artikel 11)

Jordbrukarens direkta EU-stöd ska minskas om stödbeloppet överskrider 150 000 euro per år. Minskningen föreslås vara 20 % för stödistervallet 150 000—200 000 euro, 40 % för stödistervallet 200 000—250 000 euro, 70 % för stödistervallet 250 000—300 000 euro och 100 % för stöd över 300 000 euro. De direkta stödets miljöanpassningsstöd ska dock inte minskas.

Av direktstöden ska det kunna dras av löner, skatter och sociala avgifter som betalats till de anställda föregående år.

Medlemsstaten ska säkra att jordbrukarna inte på ett konstlat sätt skapar förutsättningar för att undgå minskning av direktstöden.

För närvarande minskas direktstöden enligt modulationsprocenten, dvs. år 2010 med 10 % på det belopp av direktstöden som överstiger 5 000 euro. Dessutom höjs minskningsprocenten med 4 procentenheter om stödet är över 300 000 euro. Modulationen föreslås försvinna i och med reformen.

Flexibilitet mellan pelare (artikel 14)

Enligt förslaget ska medlemsstaterna före den 1 augusti 2013 medlemsstaterna få besluta att högst 10 % av deras nationella tak för direktstöd åren 2014—2019 ska beviljas i form av extra stöd för åtgärder inom program för landsbygdsutveckling som finansieras genom EJFLU. Det överförda beloppet ska därefter inte längre kunna beviljas i form av direktstöd. Medlemsstaten ska meddela kommissionen om sitt beslut före den 1 augusti 2013. Den procentsats som meddelats kommissionen ska tillämpas åren 2014—2019. Överföringen av medlen tillåts för att medlemsstaterna ska kunna stärka sin landsbygdsutvecklingspolitik.

Dessutom ska de medlemsstater som har en direktstödsnivå på mindre än 90 % av den genomsnittliga nivån för europeiskt stöd kunna överföra medel från landsbygdsutveckling till direktstöd. Enligt artikeltexten skulle dessa länder vara Bulgarien, Estland,

Finland, Lettland, Litauen, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Spanien, Sverige och Storbritannien. Före den 1 augusti 2013 kan de ovannämnda länderna besluta att använda högst 5 % av de medel i EJFLU som är avsedda för finansiering av landsbygdsutveckling åren 2015—2020 till att betala direktstöd. Det överförda beloppet kan därefter inte längre beviljas för finansiering av åtgärder för landsbygdsutveckling. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen om sitt beslut före den 1 augusti 2013. Den procentsats som meddelats kommissionen ska enligt förslaget tillämpas åren 2014—2019.

Tak inom ordningen för grundstöd (artikel 19)

Det tak som årligen är tillgängligt inom ordningen för grundstöd fås genom att från medlemsstatens årliga nationella tak dra av det belopp som årligen används för miljöanpassning, kompensationsbidrag, stöd för unga jordbrukare och frivilliga stöd kopplade till produktion.

Regional fördelning av de nationella taken (artikel 20)

Medlemsstaterna får före den 1 augusti 2013 medlemsstaterna besluta att tillämpa ordningen för grundstöd på regional nivå. Stödområdena och fördelningen av stöd till regionerna ska beslutas i enlighet med objektiva kriterier. Medlemsstaterna kan också besluta att årligen och stegvis ändra de regionala taken, dvs. det totala stöd som fördelats på regionerna kan ändras genom att pengar överförs från en region till en annan stegvis och årligen förutsatt att detta kan motiveras i enlighet med objektiva grunder. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen om sina beslut senast den 1 augusti 2013.

Stödrättigheter upphör att gälla och nya tilldelas (artiklarna 18 och 21)

Gällande stödrättigheter ska upphöra att gälla den 31 december 2013. Jordbrukarna ska ansöka om nya stödrättigheter inom ramen för ordningen för grundstöd senast den 15 maj 2014, utom vid force majeure och ex-

ceptionella omständigheter. Stödrättigheter kan beviljas aktiva jordbrukare som år 2011 aktiverat minst en stödrättighet eller ansökt om stöd inom ramen för det samlade gårdsstödet. Dessutom ska stödrättigheter kunna beviljas bl.a. jordbrukare som 2011 inte har aktiverat några rättigheter inom ramen för samlat gårdsstöd utan endast producerat frukt och/eller grönsaker och/eller endast odlat vin. Antalet stödrättigheter som tilldelas ska motsvaras av det antal stödberättigande hektar som jordbrukaren anmäler för år 2014.

Vid försäljning eller utarrendering av hela eller delar av en gårdsbruksenhet får fysiska eller juridiska personer som uppfyller kraven för nya stödrättigheter i stycket ovan genom avtal undertecknat före den 15 maj 2014 överlåta rätten att erhålla stödrättigheter till endast en jordbrukare, förutsatt att denne uppfyller villkoren för definitionen av aktiv jordbrukare. Genom en sådan klausul i ett köpebrev eller arrendeavtal som jordbrukare sinsemellan frivilligt har ingått kan stödrättigheter skapas för mottagaren av gårdsbruksenheten eller del därav i samband med gårdsköp eller arrende.

Värdet på stödrättigheter (artikel 22)

Enhetsvärdet för stödrättigheter ska beräknas varje år. Enhetsvärdet för stödrättigheter ska beräknas varje år genom att det nationella eller regionala taket, efter minskning av reserven, divideras med det antal stödrättigheter som tilldelats på nationell eller regional nivå. Genom att tillämpa detta alternativ övergår medlemsstaten direkt till utjämnat stöd.

Avvikande från det ovannämnda sättet att beräkna kan de medlemsstater som har tillämpat systemet med samlat gårdsstöd enligt förordning (EG) nr 73/2009 (inklusive Finland) beräkna enhetsvärdet på stödrättigheter genom att dividera minst 40 % av det nationella eller regionala taket efter minskning av reserven med de nationella eller regionala stödrättigheternas antal. Av denna andel ska sedan stödrättighetens enhetliga stöddel bildas.

Efter fördelning av den enhetliga stöddelen ska den återstående delen användas för att höja enhetsvärdet på stödrättigheterna, dvs.

till att bilda gårdsspecifika tilläggsdelar i de fall där det sammanlagda värdet på de stödrättigheter jordbrukaren innehar enligt ordningen för grundstöd efter bildandet av det enhetliga stödet är lägre än det sammanlagda värdet på de stödrättigheter och särskilda stödrättigheter som jordbrukaren innehade enligt systemet med samlat gårdsstöd den 31 december 2013. Vid beräkning av den gårdsspecifika tilläggsdelen ska det nationella eller regionala enhetsvärdet för varje stödrättighet som jordbrukaren i fråga innehar höjas med den andel av skillnaden som uppkommer per stödrättighet.

Medlemsstaten ska också, vid bildandet av gårdsspecifika tilläggsdelar, kunna besluta om att beakta följande stöd enligt förordning (EG) nr 73/2009: tack- och getbidrag enligt artikel 52, am- och dikobidraget enligt artikel 53.1 och särskilt stöd enligt artikel 68.1 b. Sistnämnda stöd kan utgöra ersättning för särskilda olägenheter som drabbar jordbrukarna inom mjölk-, nöt- och kalvköts-, får- och getköts- och rissektorerna i ekonomiskt eller miljömässigt känsliga områden. Utifrån ovannämnda stöd kan man bilda gårdsspecifika tilläggsdelar, om inte medlemsstaten beslutar bevilja frivilligt produktionsbundet stöd till sektorerna i fråga. I artikelpunkten om bildande av tilläggsdelar ska med innehav av stödrättigheten avses de stödrättigheter som är fördelade eller slutgiltigt överförda på jordbrukaren, m.a.o. avses här med innehav ägande av stödrättigheter.

Medlemsstaten kan besluta att en eventuell tillfällig vinst som uppkommer vid bildandet av gårdsspecifika tilläggsdelar överförs helt eller delvis till den nationella reserven i de fall då det gäller försäljning eller överlåtelse av stödberättigande åkermark eller ett arrendeavtal om stödberättigande åkermark som löper ut delvis eller helt efter datumet för innehav av stödberättigande åkermark 2013 och före det datum för innehav av stödberättigande åkermark 2014 som föreskrivs i det nya utkastet till förordning. Om medlemsstaten skulle ta denna möjlighet i användning ska det nationellt föreskrivas om de villkor som gäller vid förfarandet inom ramen för det som föreskrivs i utkastet till förordningen.

Enligt kommissionen är det allt svårare att motivera sådana stora skillnader i stöd mellan de enskilda jordbrukarna som förekommit. Därför bör det direkta inkomststödet fördelas jämnare genom att kopplingen till de historiska referensvärdena reduceras. Det är i synnerhet de länder som använt sig av den historiska modellen som stegvis bör avstå från den modellen, så att de ekonomiska förändringar som förorsakas jordbrukarna inte ska bli alltför plötsliga.

Medlemsstaten bör besluta om en årlig successiv förskjutning av de nationella eller regionala taken mot enhetligt stöd så att varje medlemsstat har övergått till nationellt eller regionalt enhetligt stöd senast år 2019, då jordbrukarna ska ansöka om stöd. Medlemsstaterna bör besluta om årliga successiva förskjutningar på objektiva grunder före den 1 augusti 2013. Kommissionen ska meddela om beslutet senast det samma datumet.

Kommissionen motiverar ändringen av systemet med att all åkermark kommer att omfattas effektivare av stödsystemet då den regionmodell som för närvarande är i frivilligt bruk tas i användning i hela EU.

Nationell reserv (artiklarna 23—24)

Den nationella reserven ska inrättas på nytt genom att det görs en minskning på i regel högst 3 % av det nationella taket för grundstödsordningen. Stödrättigheter ska beviljas ur reserven till nyetablerade unga jordbrukare och utifrån domstolsutslag. Medlemsstaten ska också kunna bevilja stödrättigheter utifrån omstrukturerings- och utvecklingsprogram. Dessutom kan alla stödrättigheter höjas linjärt nationellt eller regionalt om värdet på reserven överstiger 3 % under förutsättning att det finns tillräckligt medel kvar i reserven för att bevilja stödrättigheter. Reservens ska inte längre kunna användas i de s.k. särskilda situationer som avses i förordning (EG) nr 73/2009.

Till den nationella reserven återgår medel, om stödrättigheten förblir oförbrukad två på varandra följande år för att definitionen av aktiv jordbrukare inte uppfylls, den undre gränsen som föreskrivits för beviljande av direktstöd underskrids eller stödrättigheten inte har aktiverats under en tvåårsperiod. Medel

läggs också till reserven om jordbrukare frivilligt lämnar tillbaka stödrättigheter samt vid tillämpningen av det förfarande gällande extraförtjänst som avses i artikel 22.4.

Aktivering av stödrättigheter (artikel 25)

Jordbrukare kommer att kunna aktivera sina stödrättigheter genom att anmäla motsvarande antal hektar med sin ansökan. Uttrycket "stödberättigande hektar" avser vilket slag av åkermark som helst som används för jordbruksverksamhet helt eller huvudsakligen. Med "stödberättigande hektar" kan också avses en areal som berättigade till utbetalning av gårdsstöd 2008, men som inte längre är åkermark, eftersom arealen i enlighet med vissa EU-direktiv är skyddsområde, i träda eller beskogad.

Överlåtelse av stödrättigheter (artikel 27)

Stödrättigheter kommer att kunna överlåtas endast inom samma region eller mellan sådana regioner där värdet på stödrättigheten är detsamma. Jämfört med läget för närvarande har reglerna för överlåtelse av stödrättigheter förenklats. I förslaget ingår inget krav på överlåtelse av motsvarande stödberättigande antal hektar när stödrättigheter arrenderas och inte heller några möjligheter för medlemsstaten att överföra en del av stödrättigheterna eller värdet av stödrättigheterna till den nationella reserven i samband med att stödrättigheter överlåts. Finland har inte tillämpat den sistnämnda möjligheten.

Stöd till jordbrukare som använder jordbruksmetoder som har gynnsam inverkan på miljön och klimatet (s.k. miljöanpassning) (artiklarna 29–33)

För att få stöd för miljöanpassning ska jordbrukare som är berättigade till direktstöd inom ramen för grundstöddordningen använda följande jordbruksmetoder som anknyter till klimatet och miljön: a) diversifiering av grödor, b) permanent gräsmark, c) områden med ekologiskt fokus. Jordbrukaren ska beviljas stöd för miljöanpassning när han iakttar kraven. Enligt förslaget ska stödet årligen betalas utifrån stödberättigande hektar. Gårds-

bruksenheter med ekologisk produktion ska automatiskt vara berättigade till stöd för miljöanpassning i fråga om den åkerareal där det bedrivs ekologisk odling. Förfarandet är detsamma i fråga om gårdsbruksenheter som ligger på Natura 2000-områden när de inom sitt område vidtar sådana miljöanpassningsåtgärder som står i samklang med Naturaområdets mål. Medlemsstaten ska använda 30 % av det nationella taket av direktstöd som stöd för miljöanpassning. Stödet kan fördelas regionalt om medlemsstaten följer regionmodellen.

a) Diversifieringen av grödor

På en åkermark som omfattar mer än tre hektar ska odlingen bestå av minst tre olika grödor. Detta villkor ska inte gälla gårdsbruksenheter vars areal uteslutande används för vallproduktion (sådd eller naturlig), helt lämnats i träda eller helt odlats med gröda som står under vatten (= ris). Var och en av de tre grödorna ska uppta minst 5 % av åkermarken och huvudgrödan får inte uppta mer än 70 % av åkermarken.

b) Permanent gräsmark

Enligt förslaget ska jordbrukarna bevara de arealer som de anmält som permanent gräsmark i sin stödansökan för ansökningsåret 2014 (= referensareal som utgörs av permanent gräsmark). Jordbrukarna har rätt att minska arealen för permanent gräsmark med högst 5 % av referensarealen. Dessutom är det möjligt att minska arealen för permanent gräsmark vid force majeure och exceptionella omständigheter.

c) Område för ekologiskt fokus

Jordbrukarna ska för ekologiska ändamål använda minst 7 % av sin stödberättigande åkermark, med undantag för arealen för permanent gräsmark. Områdena med ekologiskt fokus kan omfatta mark i träda, terrasser, bi-behållande av landskapselement, buffertzoner och arealer beskogade i enlighet med förordningarna om landsbygdsutveckling.

I utkastet till finansierings- och tillsynsförordningen föreslås att rådgivning om miljö-

anpassning införs i systemet för jordbruksrådgivning. Enligt utkastet till förordning ska kommissionen ges långtgående befogenheter att anta preciserande delegerade akter i fråga om miljöanpassning.

Kommissionen ska ha rätt att definiera de "grödor" som anknyter till diversifieringen av grödorna och de regler som gäller beräkningen av dem. Kommissionen ska också föreskriva om reglerna för förnyande av permanent gräsmark och återförande av åkermark till permanent gräsmark om arealen av permanent gräsmark blir mindre än 5 %. Kommissionen ska också, genom delegerade akter, kunna reglera de områden som godkänns som område för ekologiskt fokus.

Frivilligt stöd till jordbrukare med naturförhållanden som begränsning (artiklarna 34—35)

Medlemsstaten kan betala stöd från systemet för direktstöd till en jordbrukare som är berättigad därtill och vars gårdsbruksenhet är belägen på ett område som definierats som berättigat till kompensationsbidrag. Medlemsstaten kan också besluta begränsa det område som är berättigat för kompensationsbidrag. Om medlemsstaten skulle besluta tillämpa stödet regionalt ska områdena definieras på objektiva och icke-diskriminerande grunder.

Medlemsstaten ska bevilja stödet årligen inom det område som är berättigat till kompensationsbidrag utifrån stödberättigande hektar och aktiverade stödrättigheter.

Medlemsstaten kan besluta att senast den 1 augusti 2013 använda högst 5 % av taket för direktstöd till kompensationsbidrag. Medlemsstaten kan se över sitt beslut senast den 1 augusti 2016.

Kommissionen ska årligen genom genomförandeakter fastställa medlemsstatens tak för kompensationsbidraget.

Stöd till unga jordbrukare (artiklarna 36—37)

I utkastet till förordning föreslås ett nytt årligt stöd i systemet för direktstöd till unga jordbrukare. Medlemsstaten får använda högst 2 % av taket för direktstöd som stöd till

unga jordbrukare. För närvarande finns det inom systemet för direktstöd inget specialstöd för unga jordbrukare.

Förutsättningen för stöd till unga jordbrukare är enligt förslaget att jordbrukaren är berättigad till grundstöd. Med unga jordbrukare avses fysiska personer som har etablerat sig som huvudansvariga jordbruksföretagare högst fem år innan stödansökan lämnades in och som inte har fyllt 40 år när stödansökan lämnas in.

Stöd till unga jordbrukare ska betalas under en period på högst fem år från det att företaget startades. Stödbeloppet fås genom att man multiplicerar det antal stödrättigheter den unga jordbrukaren årligen aktiverat med det eurobelopp som är 25 % av det genomsnittliga värdet av den unga jordbrukarens stödrättigheter.

Stödrättigheternas antal kan beaktas upp till en viss gräns enligt gårdarnas genomsnittsstorlek. I länder där gårdarnas genomsnittsstorlek enligt bilaga VI i förordningen är högst 25 hektar får man beakta högst 25 av de stödrättigheter som är stödberättigande för en ung jordbrukare. I länder där gårdarnas genomsnittsstorlek är över 25 hektar (inkl. Finland) kan av de stödrättigheter som är stödberättigande för en ung jordbrukare beaktas högst det antal som motsvarar den gräns som fastställs mellan genomsnittsstorleken i landet (i Finland 34 hektar) och 25 hektar.

Enligt förslaget ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter rörande de villkor enligt vilka en juridisk person anses vara berättigad till stöd för unga jordbrukare, särskilt vad gäller tillämpningen av åldersgränsen.

Kommissionen ska ges befogenheter att anta sådana genomförandeakter som fastställer taket för stödet till unga jordbrukare i medlemsstaterna.

Frivilligt stöd som är kopplat till produktionen (artiklarna 38—41)

Stöden i artikel 68 i gällande förordning om gårdsstöd som är i användning i Finland och tackbidrag samt am- och dikobidraget som är i användning bl.a. i Frankrike ska slopas. Fortfarande ska medlemsstaterna frivil-

ligt kunna betala stöd som är kopplade till produktionen. Förteckningen över stödberättigande produktionsformer och grödor är i förslaget mera omfattande än tidigare: spannmålsväxter, oljeväxter, proteingrödor, trindsädesslag, lin, hampa, ris, nötter, stärkelsepotatis, mjölk och mjölkprodukter, utsäde, får- och getkött, nöt- och kalvkött, olivolja, silkesmaskar, torkat foder, humle, sockerbetor, sockerrör och cikoria, frukt och grönsaker samt skottskog med kort omloppstid.

Medlemsstaterna kan bevilja kopplat stöd till produktionen eller till regioner där jordbruk eller särskilda jordbrukssektorer genomgår svårigheter eller där en produktionsform eller sektor är särskilt viktig av ekonomiska skäl och/eller av sociala skäl. Stöd kan även beviljas jordbrukare som tidigare har fått specialstödsrättigheter och som inte våren 2014 har stödberättigande arealer. Stöd ska bara beviljas för att upprätthålla produktionen på nuvarande nivå inom regionen i fråga eller för sektorn i fråga. Kopplat stöd betalas ut i form av årligt stöd och det ska vara grundat på fastställda arealer och avkastningar eller på ett fastställt antal djur.

Medlemsstaterna ska besluta om att ta stödssystemet i användning senast den 1 augusti året innan det genomförs. Stödbeloppet ska i regel vara högst 5 % eller undantagsvis högst 10 % eller t.o.m. över 10 % av beloppen direktstöd i vissa situationer. Direktstödet till Finland avses uppgå till 533 959 000 euro år 2014. Finland kan ta i bruk en nivå på minst 10 % (53,3 miljoner euro). Med kommissionens godkännande är det även möjligt med en nivå över 10 %, om medlemsstaten under minst ett år under perioden 2010—2013 har beviljat vissa produktionsbundna stöd över 10 %.

Medlemsstaterna ska bedöma sitt behov av stöd kopplade till produktionen på nytt senast den 1 augusti 2016. Medlemsstaten ska fr.o.m. 2017 höja eller sänka stöden kopplade till produktionen. En höjning är emellertid inte möjlig, om stödandelen från början är över 10 %. Utbetalningen av stöd kan också dras in och anslaget kan överföras till grundstödet.

Medlemsstatens beslut om ibruktagnings av stöd kopplat till produktionen och höjning av taket fr.o.m. 2017 ska sändas för godkännan-

de till kommissionen. Om medlemsstaten tar i bruk en nivå över 10 % ska kommissionen godkänna detta förutsatt att något av följande behov i den berörda regionen eller sektorn har påvisats:

a) Behov av att upprätthålla en viss produktionsnivå på grund av brist på alternativ och att minska risken för produktionsbortfall och de sociala problem och/eller miljöproblem som följer av detta.

b) Behov av att förse den lokala processindustrin med stabila leveranser och därmed undvika negativa sociala och ekonomiska konsekvenser.

c) Behov av att kompensera för nackdelar som är resultatet av kontinuerliga störningar på den berörda marknaden.

d) Behov av att ingripa när det bedöms att de övriga stöd som är tillgängliga (enligt denna förordning, landsbygdsåtgärder eller någon annan godkänd statlig stödordning) inte räcker till för att uppfylla de behov som anges ovan.

Kommissionen ska genom delegerade akter och i enlighet med kommittéförfarandet precisera villkoren för beviljandet av stöd.

System för stöd för bomull (artiklarna 42—46)

Produktionsbundet stöd för bomull kan enligt förslaget fortfarande betalas i Bulgarien, Grekland, Spanien och Portugal.

Ordning för småbrukare (artiklarna 47—51)

I förslaget till förordning föreslås att det införs en ordning för småbrukare. Medlemsstaten ska använda högst 10 % av taket för direktstöd som stöd för småbrukare.

Jordbrukare som innehar stödrättigheter som tilldelats 2014 kan senast den 15 oktober 2014 meddela att de deltar i ordningen för småbrukare. Jordbrukare som deltar i ordningen för småbrukare kan inte få annat direktstöd.

Det årliga stödbeloppet kan vara 500—1 000 euro per jordbrukare (på Malta och Cypern kan stödet uppgå till 200—500 euro.) Stödet är detsamma för alla de gårdsbruksenheter i landet som ingår i ordningen för småbrukare.

Stödet är högst 15 % av det genomsnittliga stöd som jordbrukare med direkt stöd får, dvs. medlemsstatens genomsnittliga stöd per hektar multiplicerat med högst tre.

Under det att jordbrukarna deltar i ordningen för småbrukare

- ska de behålla minst ett antal hektar åkermark motsvarande det antal stödrättigheter de innehar, och

- ska den stödberättigande åkermarken vara minst 1 hektar eller det minimiantal hektar som medlemsstaten fastställt för direktstöd (i Finland har det för närvarande inte fastställts någon gräns för minimiantalet hektar för direktstöd, utan en gräns för minimibeloppet euro (200 euro).

Jordbrukaren behöver inte uppfylla kraven på miljöanpassning. Det ska inte heller vidtas sanktioner mot jordbrukaren för att kompletterande villkor inte har iakttagits.

Kommissionen ska ha befogenhet att anta delegerade akter om villkoren för deltagande i stödordningen i det fall den deltagande jordbrukaren byts ut.

Delegering av befogenheter till kommissionen samt genomförandebefogenhet för kommissionen (artiklarna 53—56)

I artiklarna definieras de ärenden där kommissionen kan delegeras befogenheter samt de ärenden där genomförandebefogenhet ska användas. Dessutom har det för varje stödform beskrivits delegering som gäller stödformen i fråga.

I grundstödsordningen ska kommissionen enligt förslaget till förordning ha befogenhet att anta delegerade akter när det gäller regler för stödberättigande och tillträde till ordningen för grundstöd för jordbrukare vid arv och förtida arv, om beräkning av stödrättigheternas värde, villkoren för stödrättigheter som beviljas från den nationella reserven, regler för deklaration och aktivering av stödrättigheter samt villkor stödberättigande i fråga om hampa. Kommissionen ska få befogenhet att anta genomförandeakter för återförande av stödrättigheter till den nationella reserven.

Kommissionen ska ha befogenheter att anta delegerade akter i fråga om jordbrukarsedens detaljer i fråga om miljöanpassningsstödet,

såsom omställning av åkermark till permanent gräsmark om den permanenta gräsmarkens areal sjunker under 5 %. Befogenheten för kommissionen att anta genomförandeakter ska gälla fastställandet av taket för kompensationsbidraget. I fråga om stödet till unga jordbrukare ska kommissionen få befogenhet att anta genomförandeakter i syfte att fastställa taket för stödet.

För de stöd som är kopplade till produktionen ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i fråga om detaljerna om stödet, såsom undvikande av överlappande stöd, följdriktighet i fråga om unionens andra åtgärder samt andra detaljerade villkor för beviljade stöd. Befogenheten för kommissionen att anta genomförandeakter ska gälla fastställandet av taket för stödet och detaljerna kring kommissionens godkännande.

Ikraftträdande

Gällande förordning (EG) nr 73/2009, förordningen om gårdsstöd ska upphävas. Det föreslås att en ny förordning ska tillämpas från och med den 1 januari 2014.

2.2 Förslag till förordning om upprättande av en samlad marknadsordning (KOM (2011) 626 slutlig)

I förslaget till förordning om en samlad marknadsordning föreskrivs om innehållet i den samlade marknadsordningen för jordbruket och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruks- och trädgårdsprodukter. I förordningen finns inga större ändringar jämfört med den tidigare förordningen (EG) nr 1234/2007. Marknadsåtgärderna ska i huvudsak förbli bestående, med undantag för systemet med sockerkvot, som ska avvecklas. Alla andelar som gäller vinsektorn motsvarar gällande bestämmelser.

Jordbruksprodukter, regleringsår, referensprissystem, interventionsperioder och interventionsvolymer som omfattas av förordningens tillämpningsområde ska bibehållas med undantag för ändringarna nedan.

Produkter av husdjur

I förslaget till förordningen ska får- och grisköttet undantas från intervention och införande av intervention för nötkött är inte längre obligatoriskt. De ska inte heller vara nödvändigt att ta i användning stöd för privat lagring av smör. Stödet till fettfri mjölk och mjölkpulver för foderbruk ska avvecklas. Stödet för fettfri mjölk vid kaseinproduktion ska avvecklas. I fråga om stöd för biodlingssektorn föreslås åtstramning; befogenheten har överförs till kommissionen.

Marknadsåtgärder för spannmål

Inga ändringar har föreslagits i fråga om åtgärderna för marknadsförvaltning av grödor i gällande förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaden. Interventions-systemet, interventionspriset (referenspriset) och dess nivå, systemen för import- och exportlicenser, systemet för importtull (fasta tullar och kvoter för sänkt importavgift) och systemet för exportstöd ska bevaras som förr.

Exportbidraget för havre har grundat sig på artikel 47 i den gällande förordningen (EG) nr 1234/2007, där det konstateras att kommissionen när marknadssituationen så kräver kan vidta särskilda interventionsåtgärder inom spannmålssektorerna. I det nya förslaget finns motsvarande artikel inte längre kvar. Närmast motsvarande artikel torde vara artikel 154. Utifrån den kan kommissionen vidta behövliga åtgärder mot störningar på marknaden.

Åtgärder mot störningar på marknaden

Enligt artikel 154 ska kommissionen ha befogenhet att anta delegerade akter för att vidta de åtgärder som krävs för att ändamålsenligt och effektivt reagera på hot om störningar på marknaden orsakade av kraftiga prisstegringar eller prisfall på interna eller externa marknader eller någon annan faktor som påverkar marknaden, samtidigt som alla åtaganden som följer av avtal som ingåtts i enlighet med artikel 218 i fördraget (avtal mellan unionen och tredjeländer eller internationella organisationer) iakttas. När det vid hot

om marknadsstörningar föreligger tvingande skäl till brådskande åtgärder ska brådskande förfarande tillämpas på delegerade akter som antas. Sådana åtgärder får i den omfattning och för den tid som krävs utvidga eller ändra tillämpningsområdet, varaktigheten eller andra aspekter av andra åtgärder som föreskrivs i förordningen om en samlad marknadsordning, eller helt eller delvis tillfälligt avskaffa importtullarna för vissa kvantiteter eller tidsperioder om så är nödvändigt.

I artikel 155 föreskrivs dessutom om åtgärder i fråga om djursjukdomar och förlorat konsumentförtroende på grund av risker för folkhälsa, djurhälsa eller växtskydd. Kommissionen får, genom genomförandeakter, anta undantagsåtgärder bl.a. för att ta hänsyn till allvarliga störningar på marknaden som direkt kan tillskrivas minskat konsumentförtroende till följd av risker för folkhälsa, djurhälsa eller växtskydd. Jämfört med den tidigare förordningen kan åtgärder vidtas i samband med fler produkter.

I artikel 156 föreskrivs om åtgärder att lösa specifika problem. Kommissionen ska, genom genomförandeakter, anta brådskande åtgärder som är både nödvändiga och berättigade i en nödsituation för att lösa specifika problem. Sådana åtgärder får avvika från bestämmelserna i förordningen om en samlad marknadsordning, men endast i den utsträckning och under den period som det är absolut nödvändigt. I syfte att lösa även specifika problem ska kommissionen vid vederbörligen motiverade skäl till skyndsamhet anta genomförandeakter med omedelbar verkan.

Ordningar för att förbättra vissa gruppers tillgång till livsmedel

Program för frukt i skolan

En ökning av finansieringen av programmet för frukt i skolan föreslås. I gällande förordning är taket för stödet 90 miljoner euro/läsår, i den nya förordningen föreslås ett tak på 150 miljoner euro/läsår. Dessutom föreslår kommissionen att medlemsstaterna ersätts för 75 % av kostnaderna i stället för tidigare 50 %.

Program för mjölk i skolan

Enligt förslaget bibehålls programmet för mjölk i skolan. Taket för stödet (0,25 dl/elev) förblir detsamma, men stödnivån bestäms genom förordning en av rådet. Enligt förslaget ska dessutom de medlemsstater som deltar i programmet för mjölk i skolan utarbeta en strategi för hur programmet genomförs nationellt. Så som hittills kan programmet även finansieras nationellt.

I fråga om överföring av befogenhet föreslås det att kommissionen, genom delegerade akter, ska fastställa de stödberättigande produkterna och anta regler om de nationella strategierna. Dessutom ska kommissionen fastställa villkor för stödmottagarna, fastställa att en säkerhet ska ställas för det förskott av stöden som betalas ut och kräva att skolorna ger publicitet åt programmets subventionerande roll.

Enligt förslaget får kommissionen, genom genomförandeakter, anta åtgärder som krävs, särskilt när det gäller följande: förfaranden för att säkra att de maximikvantiteter som kan komma i fråga för stöd iakttas, godkännande av sökande, stödansökningar och utbetalningar och, för det tredje, metoder för offentliggörande av ordningen.

Regler för saluföring

Avsnittet om marknadsstandarder är likadant som kommissionens förslag till förordning (KOM (2010) 738), som ingår i kvalitetspaketet och genom vilken förordningen (EG) nr 1234/2007 ändras i fråga om handelsnormer. Behandlingen av detta förslag är än så länge oavslutad och behandlingen fortgår sannolikt till våren, så texten kommer säkert att ändras.

Marknadsåtgärder i fråga om socker

Systemet med produktionskvoter för socker föreslås bli avvecklat fram till den 30 september 2015. Fram till dess ska följande gälla för det nuvarande systemet:

- * ett system för rapportering av marknadspriset på socker

- * ett system för produktkvoter, möjlighet att årligen minska produktkvoterna i syfte att

upprätthålla referenspriset och möjlighet att använda normalt billigare industriellt socker i kemi- och läkemedelsindustrin och överföring av socker till nästa års produktion

- * möjlighet att betala produktionsstöd, dvs. bruksstöd för tillverkning av vissa av kemi- och läkemedelsindustrins produkter (möjligheten har inte tagits i användning efter 2006 års sockerreform)

- * minimipris på sockerbeta föreslås kvarstå oförändrat

- * branschavtalssystem föreslås fortgå enligt nuvarande mönster

- * produktionsavgifter som industrin och jordbrukarna betalar till EU:s system för egna medel

- * kommissionen kan helt eller delvis avskaffa tullarna för vissa kvantiteter socker och isoglukos

- * de konventionella sockerraffinaderiernas upphandlingsbehov av 2 489 735 ton ska bibehållas. Det ska visserligen inte längre fördelas medlemsstatsvis. De konventionella raffinaderierna ska behålla privilegiet att få importlicens för en motsvarande mängd under en period av tre månader under varje regleringsår. Importlicenser ska kunna överföras endast mellan de konventionella sockerraffinaderierna.

Enligt förslaget upphör följande:

- * fram till slutet av regleringsåret 2013/14 tilläts betalning av ett nationellt stöd till jordbrukare i länder där man har avstått från mer än 50 % av sockerkvoten. Lika länge får Italien betala högst 11 €/ton i stöd till jordbrukarna

- * den nuvarande möjligheten att öppna en särskild importkvot för industriellt socker kommer att försvinna i och med den nya förordningen.

Enligt kommissionens förslag ska följande vara i kraft efter 2015:

- * Referenspriserna för vit- och råsocker förblir desamma, dvs. för vitsocker 404,4 €/ton och för råsocker 335,2 €/ton. Däremot ska det inte längre finnas ett minimipris för sockerbeta.

- * Möjligheten att använda privat lagring ska finnas för socker. Tröskelpriset för privat lagring är så lågt att systemet inte är användbart i Finland.

*Kommissionen ska genom delegerad befogenhet besluta om ramarna för leveransavtal.

*Möjlighet att ta ut tilläggstullar enligt WTO-avtalet för vissa produkter, bl.a. socker

* Möjlighet att betala exportstöd enligt WTO-avtalet, bl.a. för socker.

I utkastet till förordning bibehålls Finlands möjlighet att i nationellt stöd betala 350 €/hektar för produktion av sockerbeta. Stödets varaktighet eller totala belopp har inte begränsats.

Produktionsavgiften för sockret bibehålls fram till 2015. Avgiften är 12 euro/ton kvotsocker. Företagen kan överföra hälften av avgiften på betodlarna genom att beakta det i sockerbetspriset. I Finland är produktionsavgiften $80\,999\text{ ton} \times 12\text{ €/ton} = 0,97\text{ miljoner euro}$, varav industrin betalar hälften och betodlarna den andra hälften.

Producent- och branschorganisationer samt utveckling av avtalsförhållandena inom sektorn för mjölk

Ändringar föreslås i godkännandet av producentorganisationerna. Enligt gällande förordning ska medlemsstaterna godkänna producentorganisationerna för humle-, oliv-, silkes-, frukt- och grönsaksodling. Medlemsstaterna kan godkänna även producentorganisationer för andra produkter. Enligt den nya förordningen ska medlemsstaterna erkänna alla producentorganisationer inom de sektorer som anges i artikel 1.2. Samma ändring ska också gälla branschorganisationerna.

Stödbeloppet för frukt- och grönsakssektorns producentorganisationer ska begränsas till 4,1 % av värdet av den saluförda produktionen.

I fråga om mjölkproduktionens avtalsförhållanden motsvarar texten i förslaget kommissionens ursprungliga förslag om det s.k. mjölkpaketet (KOM (2010) 728 slutlig). Mjölkpaketet behandlas som en separat helhet och texten i förslaget kommer sannolikt ännu att ändras.

En medlemsstat ska få besluta att varje leverans av obehandlad mjölk inom medlemsstatens område ska omfattas av ett skriftligt avtal mellan producenten och bearbetnings-

företaget. Avtalet ska ingås före leveransen och ska under vissa förutsättningar omfatta åtminstone det fasta pris som ska betalas för leveransen, faktorer som inverkar på prisutvecklingen, den volym som ska levereras och tidpunkten för leveranserna samt avtalets giltighetstid. Alla omständigheter som nämns ovan får förhandlas fritt mellan parterna.

Den sammanlagda volymen av obehandlad mjölk som omfattas av den förhandling som drivs av en viss producentorganisation får inte överstiga 3,5 % av den sammanlagda produktionen inom unionen och 33 % av den sammanlagda produktionen i en viss medlemsstat som omfattas av producentorganisationens förhandlingar, och om producentorganisationen bedriver verksamhet i flera medlemsstater, 33 % av den sammanlagda nationella produktionen i samtliga av de medlemsstater som omfattas av producentorganisationens förhandlingar.

Konkurrensmyndigheten får dock i enskilda fall besluta att förhandlingar inte får äga rum, även när de procentuella trösklarna inte överskrids, om myndigheten anser att ett sådant beslut är nödvändigt för att konkurrensen inte ska hindras eller för att allvarlig skada ska undvikas för små och medelstora företag som bearbetar mjölk inom territoriet i fråga.

Mathjälp till de sämst ställda

Bestämmelser om livsmedelsutdelningen till de sämst ställda i unionen (nedan mathjälpsprogram) finns för närvarande i artikel 27 i rådets förordning (EG) nr 1234/2007 som gäller upprättandet av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna. Kommissionen har i den fleråriga budgetramen (MFF) för åren 2014—2020 förslagit att mathjälpsprogrammet flyttas in under rubrik 1 (Smart tillväxt för alla). Kommissionen lämnar ett separat förslag till förordning om genomförandet av mathjälpsprogrammet fr.o.m. 2014. I förordningen om en samlad marknadsordning (artiklarna 15 och 19) ska dock fortfarande finnas bestämmelser om möjligheten att använda interventionsprodukter i mathjälpsprogrammet, om så krävs i programmet.

Närmare bestämmelser och ikraftträdande

Konkurrensreglerna och reglerna om statligt stöd motsvarar gällande förordning (EG) nr 1234/2007.

Förordningen ska tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2014. Artiklarna 7, 16 och 101 och bilaga III ska dock tillämpas för sockersektorns del först när regleringsåret 2014/2015 avslutats den 1 oktober 2015. Artiklarna 104 och 105 som gäller sektorn för mjölk och mjölkprodukter ska tillämpas till och med den 30 juni 2020.

I de allmänna bestämmelserna (artikel 194) i del VI i gällande förordning (EG) nr 1234/2007 om en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna finns bestämmelser om kontroller och administrativa åtgärder och administrativa sanktioner samt rapporter om detta. I det nya förslaget till förordningen om en samlad marknadsordning finns det inga bestämmelser om detta, utan i ingressen konstateras att den s.k. horisontella förordningen och de rättsakter som utfärdas för tillämpning av denna tillämpas även på åtgärderna i förordningen om en samlad marknadsordning. Genom bestämmelserna i den horisontella förordningen säkras enhetligheten med CAP-rättsakterna och utfärdas bestämmelser om kontroller och administrativa åtgärder, sanktioner vid förseelser samt ställande och frisläppande av säkerhet samt återindrivning av avgifter.

2.3 Förordningen om landsbygdsutveckling (KOM(2011) 627 slutlig)

Enligt kommissionens förslag har Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) till uppdrag att bidra till Europa 2020-strategin genom att främja en hållbar landsbygdsutveckling i hela unionen på ett sätt som kompletterar den gemensamma jordbruks-, sammanhållnings- och fiskeripolitikens instrument. EJFLU ska även bidra till att unionens jordbrukssektor blir mer territoriellt och miljömässigt balanserad, klimattålig och klimattålig samt innovativ.

EJFLU är en av fonderna som hör till den gemensamma strategiska ramen och därför finns det i den s.k. allmänna förordningen (Förslag till Europaparlamentets och rådets

förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av förordning (EG) nr 1083/2006 (KOM(2011) 615 slutlig)) även bestämmelser som gäller landsbygdsutvecklingsprogrammen.

Målet är att göra de olika finansieringsinstrumenten mer konsekventa, uppnå synergieffekter och förbättra åtgärdernas effektivitet. Europeiska kommissionen ska med varje medlemsstat ingå partnerskapsavtal där åtaganden som gäller unionens mål fastställs för landet i fråga.

I den allmänna förordningen finns bestämmelser om principer för unionens stöd, strategier, programplanering, finansieringsinstrument, övervakning och utvärdering, tekniskt stöd, detaljer om stöd och utgifters stödberättigande och längd, förvaltning och kontroll samt förvaltning av medel.

I förordningen om landsbygdsutveckling (nedan landsbygdsförordningen) fastställs tre mål för landsbygdsutvecklingen: jordbrukets konkurrenskraft, hållbar förvaltning av naturresurser och klimatåtgärder samt en territoriellt balanserad utveckling av landsbygdsområden. Målen främjas genom sex unionsprioriteringar som kan genomföras i landsbygdsutvecklingsprogrammen (nedan program) med hjälp av 17 åtgärder och lokal utveckling (Leader).

Strategi: Den gemensamma strategiska ramen samt partnerskapsavtal och därmed avslutna villkor

I den allmänna förordningen har 11 tematiska mål fastställts för att bidra till unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla. De tematiska målen ska i programmen om sättas i fonspecifika prioriteringar. För EJFLU fastställs prioriteringarna i landsbygdsförordningen. Bestämmelser om allmänna principer för kommissionen och medlemssta-

terna och för samarbetet mellan dem vid programplaneringen finns i den allmänna förordningen (allmänna förordningen artikel 4 och 9).

Som grund för den harmoniska, balanserade och hållbara utvecklingen av unionen ska rådet och parlamentet inom tre månader från godkännandet av den allmänna förordningen som delegerade akter anta den gemensamma strategiska ramen för unionens finansieringsinstrument (Common Strategic Framework) som omsätter målen för unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla till nyckelåtgärder för fonderna. I den gemensamma strategiska ramen ska för varje fond fastställas nyckelåtgärder och prioriteringar för samarbete för varje tematiskt mål liksom även de viktigaste territoriella utmaningarna som fonderna ska ägna sig åt, övergripande principer och politiska mål samt sådana samordningsmekanismer mellan fonderna som även säkerställer att programplaneringen i fonderna är sammanhängande och överensstämmer med unionens och medlemsstaternas politik på områdena ekonomi och sysselsättning.

Utifrån den gemensamma strategiska ramen ska i varje medlemsstat i partnerskap utarbetas ett partnerskapsavtal (Partnership Contract) för hela finansieringsperioden 2014–2020. Detta avtal ska innehålla en medlemsstats strategier, prioriteringar och förfaranden för användningen av medel från alla fonder på ett effektivt och fungerande sätt i enlighet med målen för unionens strategi för en smart och hållbar tillväxt för alla. Partnerskapsavtalen ska innehålla bestämmelser som säkerställer att avtalet överensstämmer med unionens strategi (inklusive en analys med hänvisning till de mål och nyckelåtgärder som unionen fastställt, en sammanfattande analys av förhandsutvärderingarna av programmen samt en vägledande fördelning av EJFLU-bidrag och för varje tematiskt mål de förväntade resultaten för var och en av fonderna), ett integrerat tillvägagångssätt vid territoriell utveckling, ett integrerat tillvägagångssätt för att hantera särskilda regionala behov samt bestämmelser för att säkerställa ett effektivt och fungerande genomförande. Kommissionen ska bedöma partnerskapsavtalet och framföra sina syn-

punkter inom tre månader efter det att partnerskapsavtalet lämnas in. Partnerskapsavtalet ska godkännas genom genomförandeakter inom högst sex månader efter det att avtalet lämnats in, under förutsättning att eventuella synpunkter från kommissionens beaktats på ett tillfredsställande sätt.

För utarbetandet av partnerskapsavtal och lägesrapporter samt för utformning, genomförande, övervakning och utvärdering av programmen ska medlemsstaterna organisera ett partnerskap med följande deltagare: behöriga regionala, lokala och andra myndigheter, näringslivets och arbetsmarknadens organisationer och företrädare för civilsamhället, även miljöorganisationer, icke-statliga organisationer och organisationer som arbetar för icke-diskriminering och jämställdhet. Medlemsstaterna ska även se till att miljöskydds krav, resurseffektivitet, begränsning av och anpassning till klimatförändringar, motståndskraften mot katastrofer samt riskförebyggande och riskhantering främjas inom ramen för hållbar utveckling och unionens mål för främjande av miljöskydd och miljöförbättring i samband med förberedelser och genomförande av partnerskapsavtalen och programmen. När program förbereds och genomförs ska man även se till att främja jämställdhet mellan män och kvinnor och integrering av jämställdhetsperspektivet samt att diskriminering förebyggs. Genomförandeakter får antas om metoder som gäller medlemsstaternas skyldighet att tillhandahålla information om stödet till klimatförändringsmålen, och delegerade akter får antas om praxis som gäller partnerskap.

I partnerskapsavtalen anges stränga förhandsvillkor som ska uppfyllas redan innan programmen godkänns. För EJFLU har förhandsvillkoren angetts i bilaga IV till landsbygdsförordningen enligt prioriteringar och enligt övergripande villkor för prioriteringarna i fråga om medlemsstaternas förvaltning, resurser och fastställande av urvalskriterier. Utöver dessa förhandsvillkor finns det även i bilaga IV till den allmänna förordningen förhandsvillkor som är gemensamma för alla fonder och som gäller jämställdhet, anti-diskriminering, offentlig upphandling, bestämmelser om statligt stöd, miljökonsekvensbedömningar samt statistiksystem och

resultatindikatorer. Förhandsvillkoren ska uppfyllas inom två år efter det att partnerskapsavtalen antagits, dock senast den 31 december 2016. Kommissionen kan, när den antar ett program, besluta om att ställa in de mellanliggande utbetalningarna i väntan på att åtgärderna för att uppfylla förhandsvillkoren genomförts eller, om förhandsvillkoren inte är uppfyllda när den tidsfrist som anges ovan löper ut, ska detta utgöra en grund för kommissionen för att ställa in betalningarna.

Partnerskapsavtalen ska lämnas in till kommissionen inom tre månader efter det att den gemensamma strategiska ramen har antagits. Den gemensamma strategiska ramen liksom partnerskapsavtalet som utarbetas utifrån den får även på förslag av en medlemsstat ändras under finansieringsperioden.

I partnerskapsavtalen och programmen ska för prioriteringarna anges en resultatram för de delmål som sätts upp för 2016 (ekonomiska indikatorer och utfallsindikatorer) och 2018 (utöver ovan nämnda indikatorer vid behov även resultatindikatorer) och vars genomförande ska ses över utifrån de lägesrapporter som ska lämnas in inom utgången av juni 2017 och 2019. På grundval av dessa lägesrapporter lämnar kommissionen 2017 rekommendationer till medlemsstaterna och fastställer 2019 för vilka program och prioriteringar delmålen har uppnåtts, och för dessa ska medlemsstaten föreslå en tilldelning av resultatreserven, dvs. en fondspecifik andel på 5 procent som avsatts från fondens hela bidrag till den aktuella medlemsstaten. Om det vid en prioriteringsspecifik översyn framgår att man för en prioritering har misslyckats med att uppnå delmålen, kan kommissionen ställa in en mellanliggande utbetalning till prioriteringen. Kommissionen kan även utifrån den slutliga genomföranderapporten för programmet besluta om finansiella korrigeringar för de berörda prioriteringarna, om man allvarligt misslyckats med att uppnå målen i resultatramen.

I den allmänna förordningen föreskrivs även om makroekonomiska villkor som gäller situationer där medlemsstaternas ekonomiska politik inte uppfyller unionens krav. I dessa situationer kan kommissionen begära att en medlemsstat ser över och föreslår ändringar av sitt partnerskapsavtal och relevanta

program, när så krävs. En temporärt ökad bidragsnivå är även möjlig på grund av tillfälliga budgetproblem.

Prioriteringarna i förordningen om landsbygdsutveckling

Målen inom den gemensamma strategiska ramen bygger på sex unionsprioriteringar för landsbygdsutveckling som alla även bidrar till målen för innovation och miljö samt begränsning av och anpassning till klimatförändringar. Varje åtgärd för landsbygdsutveckling och lokal utveckling som finansieras i programmen ska genomföra en eller flera av följande prioriteringar med fokus på de områden som nämns nedan, dvs. de s.k. tyngdpunkterna:

1. Uppmuntra till kunskapsöverföring och innovation inom jordbruk och skogsbruk och i landsbygdsområden

- främja innovation och en kunskapsbas i landsbygdsområden

- stärka banden mellan jord- och skogsbruk samt forskning och innovation

- främja livslångt lärande och yrkesutbildning inom jord- och skogsbruk

2. Öka konkurrenskraften inom alla typer av jordbruk och förbättra jordbruksföretagens möjlighet att överleva

- underlätta omstrukturering av jordbruk som ställs inför större strukturproblem, i synnerhet jordbruk som är mindre aktiva på marknaden, marknadsorienterade jordbruk i särskilda sektorer och jordbruk i behov av diversifiering av jordbruksverksamheten

- underlätta generationsbyte inom jordbrukssektorn

3. Främja organisationen av livsmedelskedjan och riskhanteringen inom jordbruket

- integrera primärproducenter i livsmedelskedjan på ett bättre sätt med hjälp av kvalitetssystem, säljfrämjande åtgärder på lokala marknader och inom korta leveranskedjor, producentgrupper och branschorganisationer

- stödja riskhantering inom jordbruket

4. Återställa, bevara och främja ekosystem som är beroende av jord- och skogsbruket

- återställa och bevara biologisk mångfald, bland annat inom Natura 2000-områden och jordbruk med höga naturvärden, och de europeiska landskapens karaktär

- förbättra vattenförvaltningen
 - förbättra markskötseln
5. Främja resurseffektivitet och stödja övergången till en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn
- effektivisera vattenanvändningen inom jordbruket
 - effektivisera energianvändningen inom jordbruket och vid livsmedelsbearbetning
 - främja tillgång till och användning av förnybara energikällor, biprodukter, avfall, rester och andra råvaror som inte är avsedda till livsmedel för biologisk-ekonomiska ändamål
 - minska jordbrukens utsläpp av dikväveoxid och metan
 - främja koldioxidbindning inom jordbruk och skogsbruk
6. Främja social inkludering, fattigdomsbekämpning och ekonomisk utveckling i landsbygdsområden
- främja diversifiering och skapande av nya småföretag och arbetstillfällen
 - främja lokal utveckling på landsbygden
 - öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik i landsbygdsområden

Det är värt att notera att skogsbrukets konkurrenskraft har fallit bort ur förslaget huvudsakliga mål. I den nuvarande förordningen utgör den tillsammans med jordbrukets konkurrenskraft ett av de huvudsakliga målen.

Landsbygdsutvecklingsåtgärder

I programmen får 17 åtgärder i enlighet med unionsprioriteringarna för landsbygdsutveckling genomföras. Åtgärdernas innehåll och viktigaste krav för Finland beskrivs kort nedan. För varje åtgärd ska kommissionen ha befogenhet att anta närmare bestämmelser genom genomförandeförordningar och/eller delegerade rättsakter.

Kunskapsöverföring och informationsåtgärder (artikel 15)

- åtgärder som omfattar yrkesutbildning och kompetensutveckling (kurser, dock inte "normal utbildning", workshoppar och råd-

givning), demonstrationer och informationsinsatser

- system som täcker kortvariga utbytes- och besöksprogram inom jordbruket

Stöd inom ramen för denna åtgärd ska gynna personer som är sysselsatta inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorn, markförvaltare och andra ekonomiska aktörer som utgörs av mikroföretag och små och medelstora företag som bedriver sin verksamhet på landsbygden. Organisationer som tillhandahåller utbildning ska ha kvalificerad personal.

Rådgivningstjänster samt företagslednings- och avbyttjänster inom jordbruket (artikel 16)

a) hjälpa jordbrukare, skogsbrukare, små och medelstora företag på landsbygden att dra nytta av rådgivningstjänster för att förbättra gårdarnas, företagens och/eller investeringarnas miljöprestanda och klimatvänlighet samt ekonomiska prestanda

b) främja inrättandet av företagslednings-, avbytt- och rådgivningstjänster inom jordbruket, samt rådgivningstjänster inom skogsbruket i enlighet med artiklarna 12—14 i den horisontella förordningen

c) främja fortbildning av rådgivare

Stöd enligt punkt b) ska beviljas den myndighet eller det organ som genom ansökningsomgångar utsetts för uppgiften och som uppfyller kraven. Stödet för inrättande ska gradvis minskas under en period på högst fem år efter starten. Stöden i enlighet med punkt a) och c) (högst 1 500 euro per råd) får genom ansökningsomgångar beviljas endast den som tillhandahåller rådgivning eller kurser. Det maximala beloppet för utbildning av rådgivare är 200 000 euro per tre år. Bestämmelser om skyldigheten att inte avslöja uppgifter i samband med rådgivning finns i den horisontella förordningen.

Rådgivningen till jordbrukare ska vara kopplad till minst en unionsprioritering och täcka minst en av följande delar:

- ett eller flera av tvärvillkoren och/eller de övriga obligatoriska kraven (anges i den horisontella förordningen)
- miljöanpassning (anges i förordningen om direktstöd)

- krav eller åtgärder som rör begränsning av och anpassning till klimatförändringar, biologisk mångfald, skydd av mark och vatten, anmälan av djur- och växtsjukdomar samt innovation (föreskrivs i den horisontella förordningen)

- ekonomisk rådgivning som fastställs i direktstöd

- i tillämpliga fall, arbetarskydd som grundar sig på unionslagstiftningen

Rådgivningen får också omfatta andra frågor som anknyter till företagets ekonomiska prestanda samt jordbruks- och miljöprestanda. Rådgivning till skogsbrukare ska som minst täcka vissa direktiv. Rådgivningen till skogsbrukare och små och medelstora företag får också omfatta frågor som anknyter till företagets ekonomiska resultat samt miljöprestanda. Rådgivningen får även delvis ges i grupp, samtidigt som man tar hänsyn till den enskilde användarens situation.

Kvalitetssystem för jordbruksprodukter och livsmedel (artikel 17)

- jordbrukares första deltagande i kvalitetssystem för jordbruksprodukter, bomull eller livsmedel, vissa kvalitetssystem som erkänts av medlemsstaterna samt system för certifiering av jordbruksprodukter på frivillig basis som erkänts av medlemsstaterna i enlighet med unionens riktlinjer för bästa metoder (meddelande från kommissionen 2010/C 341/04)

Som stöd beviljas högst 3 000 euro per företag i form av ett årligt stimulansbidrag, under högst fem år, på en nivå som ska fastställas med hänsyn till de fasta kostnader som uppstår till följd av deltagandet i ett system för vilket stöd beviljas. Med fasta kostnader avses kostnader för att ansluta sig till ett kvalitetssystem samt årsavgiften för deltagande i det systemet, inklusive i förekommande fall utgifter för nödvändiga kontroller av att specifikationer i systemet uppfylls.

Investeringar i fysiska tillgångar (artikel 18)

- förbättrar jordbruksföretagets generella prestanda (till jordbruksföretag)

- rör bearbetning, saluföring och/eller utveckling av jordbruksprodukter som omfattas av bilaga I till fördraget eller bomull

De framställda produkterna från produktionsprocessen får vara en produkt som inte omfattas av den bilagan.

- rör infrastruktur som är knuten till utveckling och anpassning av jordbruket, inklusive tillträde till jordbruks- och skogsmark, arrondering och grundförbättring, energiförsörjning och vattenförvaltning

- är sådana icke-produktiva investeringar som är knutna till fullgörandet av åtaganden om miljövänligt jord- och skogsbruk, rör biologisk mångfald och bevarandestatusen för arter och livsmiljöer, och som höjer skönhets- eller rekreationsvärdet för allmänheten i ett Natura 2000-område eller andra områden med höga naturvärden

Åtgärden motsvarar enligt kommissionen i princip alla sex prioriteringar för landsbygdsutveckling.

Investeringar till stöd för omstrukturering av jordbruksföretag ska begränsas till endast jordbruksföretag som inte överstiger en viss storlek. Storleken definieras utifrån den swot-analys som utförs i samband prioriteringen att öka konkurrenskraften inom alla typer av jordbruk och öka jordbruksföretagets möjlighet att överleva.

I investeringar i jordbruk är stödnivån i Finland högst 40 procent av de stödberättigade kostnaderna. Stöd kan höjas med 20 procent beräknat från de stödberättigade kostnaderna för unga jordbrukare, investeringar i områden med betydande naturliga begränsningar (artikel 33.3), gruppinvesteringar och integrerade projekt som inbegriper stöd inom ramen för mer än en åtgärd, och insatser som stöds inom ramen för det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket. Vid investeringar enligt bilaga I till fördraget ska stödnivån på motsvarande sätt uppgå till 40 procent och den kan höjas med 20 procent om det är fråga om insatser som får stöd inom ramen för det europeiska innovationspartnerskapet. Nämda stödnivåer ska inte gälla för icke-produktiva investeringar.

Återställande av produktionspotential inom jordbruket som skadats av naturkatastrofer och ekokatastrofer samt införande av lämpliga förebyggande åtgärder (artikel 19)

- investeringar i förebyggande åtgärder som syftar till att minska konsekvenserna av sannolika naturkatastrofer och ekokatastrofer

- investeringar för återställande av mark och produktionspotential inom jordbruket som skadats i samband med naturkatastrofer och ekokatastrofer

Jordbruks- och affärsutveckling (artikel 20)

- nyetableringsstöd: unga jordbrukare för att etablera jordbruk, annan verksamhet än jordbruksverksamhet på landsbygden (jordbrukare eller medlemmar i jordbrukshushåll, mikroföretag och små företag) och för utveckling av småbruk (småbruk såsom dessa definieras av medlemsstaterna)

- stöd för investeringar i annan verksamhet än jordbruk (jordbrukare eller medlemmar i jordbrukshushåll, mikroföretag och små företag)

- stöd till jordbrukare som deltar i ordningen för småbrukare och som åtar sig att permanent överlåta hela sitt företag och motsvarande stödriktigheter till en annan jordbrukare

Åtgärden motsvarar enligt kommissionen i princip alla sex prioriteringar för landsbygdsutveckling.

En ung jordbrukare ska vara under 40 år då ansökan lämnas in, yrkesmässigt kompetent och för första gången etablera jordbruk i jordbruksföretaget som den ansvariga personen. Varje fysisk eller juridisk person eller en grupp av fysiska eller juridiska personer kan, oavsett deras nationella status, betraktas som medlem av ett jordbrukshushåll, med undantag av anställda inom lantbruket. En juridisk person ska dock bedriva jordbruksverksamhet på gården vid tidpunkten för ansökan om stöd.

Nyetableringsstöd ska villkoras av inlämning av en affärsplan vars genomförande måste inledas inom sex månader från och

med dagen för beslutet om beviljande av stöd. Den sista stödutbetalningen (med undantag av stöd för utveckling av småbruk) ska villkoras av att affärsplanen genomförs korrekt.

Medlemsstaterna ska ange tröskelvärden för stödberättigade jordbruksföretag (övre och nedre gränser) när det gäller nyetableringsstöd för unga jordbrukare och stöd för utveckling av småbruk. Tröskelvärdena för nyetableringsstöd och stöd för småbruk får inte överlappa varandra och skillnaden mellan den nedre gränsen och den övre gränsen för stöden ska vara tillräckligt stor. Tröskelvärdena ska dessutom fastställas så att stöden begränsas till jordbruksföretag som omfattas av definitionen av mikroföretag och småföretag.

Nyetableringsstödet ska vara i form av ett schablonbidrag och får uppgå till högst 70 000 euro för unga jordbrukare och annan verksamhet än jordbruksverksamhet, för småbruk får det dock uppgå till 15 000 euro. När stödbeloppet anges ska hänsyn tas till programområdets socioekonomiska situation. Stödnivån för investeringar i annan verksamhet än jordbruk har dock inte angetts i bilaga I till förordningen.

Nyetableringsstöd får utbetalas i form av minst två delbetalningar under högst fem år. Delbetalningarna får gradvis minskas.

Stöd för överlåtelse av jordbruksföretag som hör till ordningen för småbrukare ska årligen (till och med den 31 december 2020) uppgå till högst 120 procent av den årliga stödutbetalning som stödmottagaren erhöll inom ramen för ordningen för småbrukare.

I undantagsfall kan bidragsnivån för nyetableringsstöd för unga jordbrukare uppgå till högst 80 procent.

Delegerade akter får antas om villkoren för när juridiska personer kan betraktas som unga jordbrukare, fastställande av tidsfrister för inhämtande av yrkesmässig kompetens, de uppgifter som affärsplaner minst ska innehålla och de kriterier som medlemsstaterna ska använda för att fastställa de gränser för nyetableringsstöd för unga jordbrukare och stöd för utveckling av småbruk som gäller stödberättigade jordbruksföretag.

Grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen i landsbygdsområden (artikel 21)

- utarbetande och uppdatering av planer för utveckling av kommuner och deras grundläggande tjänster och av skydds- och förvaltningsplaner för Natura 2000-områden och andra platser av högt naturvärde

- investeringar som syftar till upprättande, förbättring eller utvidgning av alla typer av småskalig infrastruktur, även investeringar i förnybar energi

- upprättande, förbättring och utvidgning av bredbandsinfrastruktur samt passiv bredbandsinfrastruktur och tillhandahållande av tillgång till bredband och offentlig e-förvaltning

- investeringar som syftar till upprättande, förbättring och utvidgning av grundläggande tjänster för landsbygdsbefolkningen, inbegripet fritid och kultur, och den tillhörande infrastrukturen

- offentliga organs investeringar i infrastruktur för fritids- och rekreationsändamål, turistinformation och skyltning för turistmål

- utredningar och investeringar i samband med underhåll, restaurering och uppgradering av samhällens och landsbygdslandskaps kultur- och naturarv, inbegripet socioekonomiska aspekter

- investeringar som är inriktade på flyttning av verksamheter och ombyggnader av hus eller andra inrättningar som ligger i närheten av landsbygdssamhällen och som syftar till att förbättra livskvaliteten eller att förbättra platsens miljöprestanda

Stöd inom ramen för denna åtgärd ska endast gälla småskalig infrastruktur såsom anges i programmet, men i programmen kan emellertid föreskrivs om undantag från denna regel för investeringar i bredband och förnybar energi. I sådant fall ska otvetydiga kriterier som säkerställer förenlighet med stöd inom ramen för andra unionsinstrument anges.

Delegerade akter får antas om definitionen av de olika typerna av förnybar energi som ska vara stödberättigande.

Investeringar i skogsområdesutveckling och främjande av skogsbruksföretagets överlevnad (artiklarna 22—27)

- beskogning och skapande av skogsmark

- upprättande av skogsjordbruk

- förebyggande och återställande av skogsskador som uppstår till följd av skogsbränder och naturkatastrofer, däribland sjukdomsutbrott och skadegörare, ekokatastrofer samt klimathot

- investeringar som förbättrar skogsekosystemens förmåga att klara klimatändringar, miljövärde och potential att begränsa klimatförändringar

- investeringar i nya skogsbrukstekniker och i bearbetning och saluföring av skogsprodukter

Delegerade akter får antas om villkoren för att fastställa förekomsten av en naturkatastrof eller skadegörare och sjukdomsutbrott och en definition av stödberättigande typer av förebyggande åtgärder.

Inrättande av producentgrupper (artikel 28)

- att för de producenter som är medlemmar i grupperna anpassa produktionen och utbudet till marknaden

- att gemensamt släppa ut varor på marknaden, inklusive förberedelse för försäljning, centralisering av försäljningen och leveranser till grossister

- att införa gemensamma regler för information om produktionen, särskilt om skörd och tillgänglighet

- att genomföra andra insatser som kan utföras av producentgrupper, såsom att utveckla affärs- och marknadsföringskompetens samt organisera och underlätta innovationsprocesser

- att inrätta producentgrupper som erkänns av medlemsstaterna (stöd ska endast beviljas för producentgrupper som omfattas av definitionen av mikroföretag och små och medelstora företag)

Erkännandet görs på grundval av en affärsplan som producentgrupperna utarbetat. Medlemsstaterna ska kontrollera att affärsplanens mål har uppnåtts inom fem år från det att producentgruppen erkändes.

Stödet ska utbetalas årligen i form av ett schablonbelopp under de första fem åren efter dagen då producentgruppen erkändes, och ska beräknas på grundval av gruppens årliga saluförda produktion så att stödprocenten minskar årligen (10, 10, 8, 6,4 procent). För saluförd produktion som överstiger 1 miljon euro utbetalas stödet dock i enlighet med en mindre stödprocent (5, 5, 4, 3, 2 procent). Under det första året får medlemsstaterna betala ut ett stödbelopp som beräknas utifrån medlemmarnas genomsnittliga årliga saluförda produktion under de tre år som föregick gruppens bildande. För producentgrupper inom skogsbrukssektorn ska stödet beräknas på grundval av medlemmarnas genomsnittliga årliga saluförda produktion under de fem år som föregick gruppens bildande. Det sista delbeloppet får endast betalas ut efter att medlemsstaterna kontrollerat att affärsplanen har genomförts korrekt.

Miljö- och klimatvänligt jordbruk (artikel 29)

- en obligatorisk åtgärd, i enlighet med nationella, regionala eller lokala specifika behov och prioriteringar

- stöd för miljö- och klimatvänligt jordbruk (nedan miljöstöd) kommer även i fortsättningen att ha en viktig roll i fråga om att bidra till hållbar utveckling i landsbygdsområden och att bemöta samhällets ökade krav på miljötjänster

Genom miljöstöd för jordbruk ska tjänster för hela samhället upprätthållas med hjälp av sådana insatser inom jordbruk som inverkar på bekämpning och anpassning av klimatförändringar samt skydd och förbättring av miljö, landsbygdslandskap och deras särdrag, naturresurser, jordmån och genetiska mångfald. Särskild uppmärksamhet ska visas produktionssystem med genetiska resurser och högt miljövärde.

Miljöstöd kan betalas endast för åtgärder som överstiger de krav som ska ställas på direktstöd (tvärvillkor: artiklarna 93—94 i den horisontella förordningen; miljöanpassning: artiklarna 29—33 i förordningen om direktstöd), tillämpliga minimikrav för användning av gödselmedel och växtskyddsmedel och

andra tillämpliga krav som fastställs i den nationella lagstiftningen.

Miljöstöd får beviljas jordbrukare, grupper av jordbrukare eller grupper av jordbrukare och andra markförvaltare av jordbruksmark. Dessa nya gemensamma åtaganden kan möjliggöra ökade miljömässiga fördelar, men de medför även ökade transaktionskostnader som ska ersättas (till ett värde av högst 30 procent, i andra fall ska den högsta nivån vara 20 procent). I särskilt motiverade fall kan miljöstöd betalas ut även till andra markförvaltare för att uppnå miljöpåverkan.

Medlemsstaterna ska genom expertrådgivning säkerställa att jordbrukare och andra markägare som gör insatser inom ramen för denna åtgärd ges den kunskap och information om miljöfrågor som krävs. Att delta i utbildning kan ingå i villkoren för åtagandena. Efter det att ett åtagande som gjorts för en period om fem eller sju år har avslutats får förlängningar med ett år i taget beviljas. Perioden kan av motiverade skäl även vara längre.

Medlemsstaterna får vid behov tillämpa urvalskriterierna i artikel 49.3 för att säkerställa att åtgärden tillämpas effektivt. Inbjudningar att lämna förslag (call for proposal) är möjliga. Miljöstöd får inte beviljas för åtaganden som omfattas av åtgärden för ekologiskt jordbruk (en annan åtgärd föreslås för detta). Stöd kan även ges för bevarande av genetiska resurser i jordbruket.

Miljöstöden får uppgå till högst 600 euro per ha och år för ettåriga grödor, 900 euro per ha och år för specialiserade fleråriga grödor, 450 euro per ha och år för annan markanvändning och 200 euro per djurenhet och år för lokala raser som riskerar att försvinna från djurhållningen. I undantagsfall kan stödnivån höjas med beaktande av de särskilda förhållanden som angivits i programmen.

Genomförandeakter får antas om avgränsning till andra åtgärder, omvandling till andra enheter, beräkning av transaktionskostnader, omvandling eller justering av åtaganden samt kriterier och möjligheten att använda standardantaganden vid beräkningen av inkomstbortfall.

Delegerade akter får antas när det gäller förlängningen på ett år av åtaganden efter insatsens inledande period, villkoren för åta-

gandena att extensifiera djurproduktionen eller sköta djurproduktionen på annat sätt, begränsa användningen av gödselmedel, växtskyddsmedel eller andra insatsvaror, föda upp lokala raser som riskerar att försvinna från djurhållningen eller bevara växtgenetiska resurser, samt när det gäller definitionen av stödberättigade insatser för bevarande av genetiska resurser.

Ekologiskt jordbruk (artikel 30)

- åtaganden för att ställa om till eller bibehålla ekologiska odlingsmetoder

Stöd för ekologiskt jordbruk ska per hektar utnyttjad jordbruksareal beviljas jordbrukare eller grupper av jordbrukare.

Efter det att ett åtagande som gjorts för en period om fem år har avslutats får förlängning beviljas med ett år i taget. Transaktionskostnader får ersättas till ett värde av upp till 20 procent och då åtagandena görs gemensamt ska den högsta nivån vara 30 procent. Stöd för ekologiskt jordbruk ska uppgå till högst 600 euro per ha och år för ettåriga grödor, 900 euro per ha och år för specialiserade fleråriga grödor och 450 euro per ha och år för annan markanvändning. I undantagsfall kan stödnivån höjas med beaktande av de särskilda förhållanden som angivits i programmen.

Stöd inom ramen för Natura 2000 och ramdirektivet för vatten (artikel 31)

- för att kompensera jordbrukare eller skogsägare för inkomstbortfall eller kostnader i samband med genomförandet av direktiven 2009/147/EG, 92/43/EEG och 2000/60/EG

Stödnivåerna ska de fem första åren uppgå till högst 500 euro per ha och år, senare till 200 euro per ha och år och i ramdirektivet för vatten till minst 50 euro per ha och år.

Enligt punkt 31 i ingressen bör medlemsstaterna beakta de specifika behoven inom Natura 2000-områdena vid den övergripande utformningen av landsbygdsutvecklingsprogrammen.

Stöd till områden med naturliga eller andra särskilda begränsningar (artiklarna 32—33)

- för att kompensera jordbrukare i bergsområden och andra områden med naturliga eller andra särskilda begränsningar för inkomstbortfall och extrakostnader relaterade till begränsningarna för jordbruksproduktionen i det berörda området

Kommissionen föreslår följande indelning i tre områden: bergsområden, andra områden än bergsområden med väsentliga naturliga begränsningar (s.k. mellanområden) och andra områden som påverkas av särskilda begränsningar. Det finns inte längre något krav på extensiv produktion.

Stöden är årliga, dvs. det finns inte längre något krav på att produktionen ska bedrivas i fem år efter den inledande utbetalningen. Stödnivåerna beräknas genom att jämföra extrakostnaderna och inkomstbortfallen för områden med väsentliga naturliga begränsningar med extrakostnaderna och inkomstbortfallen för områden som inte påverkas av dessa begränsningar. Vid beräkningen av stödnivåerna ska hänsyn tas till eventuella kompensationsbidrag enligt den första pelaren. Stödnivåerna ska uppgå till minst 25 euro per ha och år eller högst 250 euro per ha och år och i bergsområden till 300 euro per ha och år, i undantagsfall kan nivån höjas med beaktande av de särskilda förhållanden som angivits i programmen. Vid beräkningen av stöden finns det inte längre någon möjlighet till medeltal i de områden som omfattas av programmet (stöden är "som högst", inte "i medeltal högst"). I programmen ska det anges att stöden trappas ned ovanför en arealgräns per jordbruksföretag.

Övergångsperioden 2014—2017 är avsedd för jordbrukare i områden som i samband med den nya avgränsningen av områdena blev utan stöd till mindre gynnade områden: dessa stöd ska trappas ned med start 2014, då 80 procent av det stöd som erhöles 2013 ska betalas ut, till 2017, då 20 procent ska betalas ut. I medlemsstater som inte slutfört avgränsningen av områdena före den 1 januari 2014 ska ovannämnda övergångsbestämmelser tillämpas. När avgränsningen är slutförd ska jordbrukare inom områden som fortfarande är stödberättigade erhålla oavkortade

stöd och jordbrukare som inte längre är stödberättigade ska fortsätta att få stöd under ovannämnda övergångsperiod.

Andra områden än bergsområden ska anses ha väsentliga naturliga begränsningar om minst 66 procent av den utnyttjade jordbruksarealen uppfyller minst ett av de kriterier som anges i bilaga II vid det angivna tröskelvärdet. Avgränsningen görs på lämplig nivå vad gäller lokala administrativa enheter ("LAU 2"-nivå). Medlemsstaterna ska göra en noggrann avvägning, på grundval av objektiva kriterier, för att utesluta områden i vilka väsentliga naturliga begränsningar har dokumenterats, men bemästrats genom investeringar eller ekonomisk verksamhet. Medlemsstaterna ska till sina landskapsutvecklingsprogram foga en beskrivning av avgränsningen av områden som ska få stöd till mindre gynnade områden.

Djurskydd (artikel 34)

- för att kompensera jordbrukare för inkomstbortfall och extrakostnader till följd av djurskyddsåtaganden

Stöden får uppgå till högst 500 euro per djurenhet. Djurskyddsåtaganden ska göras för ett år åt gången (tidigare för perioder om fem år).

Tjänster för miljö- och klimatvänligt skogsbruk samt skogsskydd (artikel 35)

- för att kompensera de inkomstbortfall och extrakostnader som åtaganden om miljöväntligt skogsbruk har gett upphov till

Samarbete (artikel 36)

- samarbeten mellan olika aktörer inom unionens jordbruks- och livsmedelskedja, skogssektorn och bland andra aktörer som bidrar till att uppnå landsbygdsutvecklings mål och prioriteringar, inbegripet branschorganisationer

- skapandet av kluster och nätverk
- inrättandet och drivandet av operativa grupper inom det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket

Stöd inom ramen för denna åtgärd ska främja former av samarbete som inbegriper minst två företag. Samarbetet kan inkludera pilotprojekt, utveckling av produkter, processer och tekniker inom jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukssektorerna, utveckling av marknadsföring och logistik av lokal produktion och korta leveranskedjor, gemensamma miljöprojekt, gemensamma åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringar, samarbeten inom hållbar produktion av biomassa (livsmedels- och energiproduktion samt industriprocesser), genomförande av offentlig-privata partnerskap och lokala utvecklingsstrategier samt upprättande av skogsbruksplaner eller motsvarande instrument. Samarbete mellan områden och medlemsstater är även möjligt.

Riskhantering (artiklarna 37—39)

- stöd som betalas direkt till jordbrukarna i form av bidrag för skörde-, djur- och växtförsäkringar som täcker ekonomiska förluster orsakade av ogynnsamma väderförhållanden samt djur- eller växtsjukdomar eller angrepp av skadegörare

- stöd till gemensamma fonder som används för att betala ut ekonomisk ersättning till jordbrukare som drabbats av förluster till följd av ett utbrott av en djur- eller växtsjukdom eller en miljöolycka

- bidrag till gemensamma fonder som betalar ut ersättning till jordbrukare som drabbas av en kraftig inkomstminskning (ett inkomststabiliseringsverktyg)

Med gemensam fond (mutual fund) avses i detta sammanhang ett system som ackrediteras av medlemsstaten; de anslutna jordbrukarna är försäkrade via fonden och fonden betalar ut ersättning till dem av ovannämnda orsaker. Medlemsstaterna ska i här se till att undvika överkompensation till följd av att denna åtgärd kombineras med andra nationella stöd eller unionsstöd eller privata försäkringar. Vid beräkningen av jordbrukarnas inkomstnivåer ska också direkt inkomststöd som erhålls inom ramen för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter beaktas.

I fråga om stöd som betalas direkt till jordbrukare ska stödet täcka produktionsförluster på minst 30 procent av den genomsnittliga årsproduktionen för en jordbrukare som beräknas för en period på flera år. Försäkringarna ska täcka orsakade förluster eller i fråga om djursjukdomar även åtgärder för att begränsa dem. Skada som ska ersättas måste konstateras av en nationell behörig myndighet och kriterier som ska ligga till grund för ett sådant konstaterande får fastställas på förhand. Försäkringsutbetalningarna får som högst kompensera för de sammanlagda kostnaderna för förlusterna och får inte vara kopplade till krav på framtida produktion. Medlemsstaterna får begränsa den andel av försäkringspremien som kan komma ifråga för stöd. Stödets maximibelopp är 65 procent av den försäkringspremie som ska betalas (av de stödberättigande kostnaderna, dvs. skatt på försäkringspremie är inte föremål för stöd).

Bidrag som betalas in till fonden får endast avse de administrativa kostnaderna för att starta den gemensamma fonden samt de belopp som betalas ut från den gemensamma fonden som ersättning till jordbrukare och ränta på kommersiella lån som den gemensamma fonden tagit för att betala ut den ovannämnda ersättningen. Offentliga medel får inte bidra till det grundläggande kapitalet. Krav som gäller stöd ska även fastställas för inrättande och förvaltning av de gemensamma fonderna (godkännande, öppen policy, regler) och djursjukdomars stödberättigande (sjukdomar som finns upptagna i den förteckning över djursjukdomar som upprättats av Världsgesundhetsorganisationen för djurens hälsa och/eller i bilagan till rådets beslut 90/424/EEG). Medlemsstaterna får begränsa de stödberättigande kostnaderna genom att tillämpa tak per fond eller lämpliga tak per enhet. Det högsta stödbeloppet är 65 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Det bidrag som i form av ett inkomststabiliserande verktyg betalas ut till gemensamma fonder får endast avse de belopp som betalas ut från fonden som ersättning till jordbrukare samt ränta på kommersiella lån som fonden tagit för att betala ut den ovannämnda ersättningen. Samma krav som ovan gäller för de gemensamma fonderna och för inrättande

och förvaltning av dem. Dessutom fastställs krav på minimibeloppet för inkomstminskningen (minst 30 procent) av jordbrukarens medelårsinkomst, fastställande av inkomst samt hur mycket utbetalningarna till jordbrukare ska ersätta (högst 70 procent av den förlorade inkomsten). Det högsta stödbeloppet är 65 procent av de stödberättigande kostnaderna.

Övriga finansieringsmål

Leader (artikel 31 i den allmänna förordningen, artiklarna 42—45 i landsbygdsförordningen)

Lokal utveckling i enlighet med Leader-principen är obligatoriskt i alla program för landsbygdsutveckling, och för lokal utveckling ska i programmen reserveras minst 5 procent av EJFLU-bidraget.

Stöd till lokal utveckling ska omfatta fyra olika former av stöd. Förberedande stöd omfattar stöd till små pilotprojekt och ett ”Leader-startpaket” som består av kapacitetsbyggande åtgärder för grupper som inte genomförde Leader under programperioden 2007—2013. Stöd för genomförande av den lokala utvecklingsstrategin omfattar stöd för genomförande av insatser inom denna strategi. Stöd för förberedelser inför och genomförande av samarbetsverksamhet i den lokala aktionsgruppen beviljas interregionala eller transnationella (flera medlemsstater eller tredjeländer) samarbetsprojekt. Stöd för lokal utveckling omfattar även stöd för löpande kostnader och ledningsfunktioner inom den lokala utvecklingsstrategin.

Förutom andra lokala aktionsgrupper, kan partner i en lokal aktionsgrupp vid samarbetsprojekt vara ett lokalt partnerskap mellan offentliga och privata sektorn från ett landsbygdsområde som genomför en lokal utvecklingsstrategi inom eller utanför unionen samt ett lokalt partnerskap mellan offentliga och privata sektorn från ett icke-landsbygdsområde som genomför en lokal utvecklingsstrategi. I de fall samarbetsprojekt som ska finansieras inte väljs av de lokala aktionsgrupperna ska medlemsstaterna inrätta ett system för löpande inlämning av ansökningar för samarbetsprojekt. Medlemsstaterna ska

offentliggöra de nationella eller regionala administrativa förfarandena avseende valet av transnationella samarbetsprojekt och en förteckning över stödberättigande kostnader senast två år efter det datum då deras program godkändes. Samarbetsprojekt ska godkännas senast fyra månader efter den dag då projektet lämnades in. Medlemsstaterna ska anmäla godkända transnationella samarbetsprojekt till kommissionen.

Stöd för löpande kostnader och ledningsfunktioner inom den lokala utvecklingsstrategin ska uppgå till högst 25 procent av de sammanlagda offentliga utgifterna inom den lokala utvecklingsstrategin. Det utbetalande organet får betala ut högst 50 procent av det offentliga stödet i förskott, om en sådan möjlighet anges i programmet.

Tekniskt stöd

I programmen ingår tekniskt stöd med vilket man enligt den allmänna förordningen får stödja insatser för förberedelser, förvaltning, övervakning, utvärdering, information och kommunikation, nätverksarbete, beslut om klagomål samt kontroll och revision. Dessutom får man stödja insatser för att minska den administrativa bördan för stödmottagarna och insatser för att öka kapaciteten hos medlemsstaternas myndigheter när det gäller förvaltning och användning av fonderna. Dessa insatser kan gälla både tidigare och senare programperioder.

Genom landsbygdsförordningen har kostnader för förberedande arbete för avgränsning av områden med naturliga begränsningar lagts till de insatser och åtgärder som kan finansieras genom tekniskt stöd. Det attesterande organets verksamhet får inte finansieras genom tekniskt stöd. Det tekniska stödet får uppgå till högst 4 procent av det totala beloppet för programmet som även inkluderar att bilda och driva ett nationellt landsbygdsnätverk.

Kommissionen finansierar, med det tekniska stöd som reserverats för den, verksamheten inom det europeiska nätverket för landsbygdsutveckling och det europeiska utvärderingsnätverket för landsbygdsutveckling som varit verksamma under finansieringsperioden 2007–2013. Kommissionen föreslår även att

det ska inrättas ett nytt nätverk för att stödja det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket, dvs. nätverket för det europeiska innovationspartnerskapet, samt operativa grupper inom det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket. Kommissionen finansierar dessutom med tekniskt stöd utdelningen av pris för innovativt, lokalt samarbete i landsbygdsområden. Medlemsstaterna ska i fråga om urval, utbetalning och övervakning gemensamt dela ut priset till samarbetsprojekt mellan minst två enheter från olika medlemsstater som förverkligar ett innovativt, lokalt koncept.

Ytterligare nationell finansiering

Ytterligare nationell finansiering får utbetalas för att finansiera sådana åtgärder för landsbygdsutveckling i enlighet med artikel 42 i fördraget som kommissionen godkänner som en del av programplaneringen.

Programmets innehåll och godkännande och ändring av dem

Programplaneringens innehåll

Medlemsstaterna får utarbeta ett samlat program för hela landet eller en uppsättning regionala program. Medlemsstater med regionala program får också för godkännande lägga fram nationella villkor med inslag som är gemensamma för dessa program utan ett separat budgetanslag. Medlemsstaterna får i sina program dessutom infoga tematiska delprogram som bidrar till unionens prioriteringar för landsbygdsutveckling och som avser fastställda behov, särskilt när det gäller unga jordbrukare, småbruk, bergsområden och korta leveranskedjor. De stödnivåer som fastställs i bilaga I får höjas med 10 procentenheter för insatser som får stöd inom ramen för tematiska delprogram som avser småbruk och korta leveranskedjor (stödnivåerna får emellertid inte överstiga 90 procent). När det gäller unga jordbrukare och bergsområden får stödnivåerna höjas i enlighet med bilaga I. De tematiska delprogrammen får också avse särskilda behov som rör omstruktur-

ring av jordbrukssektorer med stor inverkan på utvecklingen av ett särskilt landsbygdsområde.

Programmets innehåll

I den allmänna förordningen föreskrivs om vad som ska ingå i alla program:

- En strategi för hur programmet ska bidra till unionens strategi för smart och hållbar utveckling för alla, som överensstämmer med den gemensamma strategiska ramen och partnerskapsavtalet. Alla program ska innehålla arrangemang för hur fonderna kan genomföras på ett effektivt och samordnat sätt, samt åtgärder för att minska stödmottagarnas administrativa börda.

- För alla prioriteringar ska man ange särskilda mål och finansiering.

- För varje prioritering ska man ange indikatorer som ligger till grund för övervakning, bedömning och resultatöversyn. I dessa ska ingå finansiella indikatorer, utfallsindikatorer och resultatindikatorer.

- En beskrivning av åtgärder för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män, bekämpa diskriminering och stärka hållbar utveckling.

- Det preliminära stödbelopp som ska användas för klimatförändringsmål.

Utöver vad som anges i den allmänna förordningen ska varje program innehålla:

- En förhandsbedömning.

- En analys av situationen som ska bygga på unionens prioriteringar (swot-analys). Behov som rör miljö, begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt främjande av innovation ska utvärderas i förhållande till alla prioriteringar, och relevanta åtgärder inom dessa områden ska identifieras för varje prioriteringsnivå.

- En beskrivning av strategin som innebär att mål ställs upp för vart och ett av de områden som omfattas av unionens prioriteringar, på grundval av gemensamma indikatorer, samt ett urval av åtgärder som valts för att uppnå målen.

- En utvärdering av förhandsvillkoren, detaljerade åtgärder för att förverkliga dem och tidtabellen för detta samt fastställande av milstolpar.

- En beskrivning av varje utvald åtgärd.

- I samband med lokal utveckling, en beskrivning av samordningsmekanismerna mellan lokala utvecklingsstrategier för följande åtgärder: samarbete, grundläggande tjänster och förnyelse av samhällen i landsbygdsområden och stödet för annan verksamhet än jordbruksverksamhet i landsbygdsområden inom ramen för jordbruks- och affärsutvecklingsåtgärden.

- En beskrivning av den strategi som ska leda till innovationer för att förbättra produktiviteten och främja en hållbar resursförvaltning och en beskrivning av hur man bidrar till att uppnå syftena för det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket.

- En analys av övervaknings- och utvärderingskraven och utvärderingsplanen. Medlemsstaten ska tillhandahålla tillräckliga resurser för de behov som identifieras.

- En finansieringsplan som innehåller: det totala planerade bidraget per år från EJFLU och i tillämpliga fall ska separat anges den andel som från direktstöd överförs till EJFLU samt varje åtgärd (och varje särskild åtgärd, om en annan bidragsnivå) och det sammanlagda unionsbidrag som planeras för tekniskt stöd och den tillämpliga bidragsnivån.

- En indikatorplan som för var och en av unionsprioriteringarna innefattar indikatorerna och de utvalda åtgärderna med planerade utfall och planerade utgifter, redovisade med en fördelning på offentliga och privata utgifter.

- Ytterligare nationell finansiering per åtgärd.

- De uppgifter som behövs för behandling av statligt stöd och en förteckning över åtgärder för att genomföra statligt stöd.

- Information om komplementariteten med åtgärder som finansieras via andra instrument inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken, via sammanhållningspolitiken eller via EHFF.

- En redogörelse för hur programmet ska genomföras.

- Vilka parter som utsetts och resultaten från deras samråd.

- De huvudsakliga delarna i det nationella landsbygdsnätverkets handlingsplan, dess struktur och anslag till verksamhet.

Om tematiska delprogram tas med i ett program ska varje delprogram innehålla:

- En särskild analys av situationen (swot-analys) och de behov som måste hanteras med hjälp av delprogrammet.

- Särskilda mål och ett urval av åtgärder, som är grundande på en noggrann definition av delprogrammets interventionslogik, inklusive vilket bidrag som förväntas från de åtgärder som valts ut för att uppnå målet.

- En separat specifik indikatorplan med planerade utfall och planerade utgifter, fördelade på offentliga och privata utgifter.

Dessutom ska förvaltningsmyndigheten definiera "landsbygdsområde" på programnivå.

Förvaltning av program

Allmänt

Urvalet av projekt som ska stödas av EJFLU sker i huvudsak i enlighet med de urvalskriterier som förvaltningsmyndigheterna har fastställt i samarbete med programmets övervakningskommitté. I programmen kan man förutom direktstöd som inte kan betalas tillbaka och direktstöd som kan betalas tillbaka ta i bruk även de finansieringsinstrument (t.ex. överföring av stöd via olika fonder) och kombinationer av dessa som avses i den allmänna förordningen. Allmänna bestämmelser om stödberättigande utgifter, gemensamma regler som gäller fonder och andra gemensamma regler som hänför sig till finansiering och förvaltning av resurser finns i den allmänna förordningen och fondspecifika bestämmelser i landsbygdsförordningen och den horisontella förordningen.

Finansiering

Finansieringsperioden föreslås vara 1 januari 2014—31 december 2020, och enligt N+2 regeln ska utbetalningarna för denna period upphöra den 31 december 2022. I programmen ska en enda bidragsnivå i förhållande till de stödberättigande offentliga utgifterna fastställas för samtliga åtgärder med vissa undantag. För Finlands del får bidragsnivån variera mellan 20–50 procent med undantag för vissa åtgärder som anges i landsbygdsförordningen (åtgärder som gäller kunskapsöverföring

och informationsåtgärder, inrättande av producentgrupper och samarbete, Leader samt nyetableringsstöd för unga jordbrukare inom ramen för åtgärden jordbruks- och af-färsutveckling) där bidragsnivån kan vara högst 80 procent. Dessutom får bidragsnivån i undantagsfall vara 100 procent i insatser som finansieras med medel som överförs från direktstöd och som bidrar till innovation av betydelse för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket. En temporär höjning av bidragsnivån på grund av tillfälliga budgetproblem är även möjlig i undantagsfall.

EU:s totala stöd för landsbygdsutveckling, dess fördelning per år och det minimibelopp som ska koncentreras till regioner som utvecklas långsammare ska fastställas genom beslut av rådet och kommissionen. De totala beloppen ska indexregleras med 2 procent per år. Kommissionen ska genom genomförandeakter göra en fördelning per år och per medlemsstat av unionens totala stöd som ska användas för landsbygdsutvecklingsprogram och vid fördelningen ska kommissionen ta hänsyn till objektiva kriterier kopplade till målen och tidigare prestanda. Dessa belopp inbegriper även de medel som överförts från direktstöd.

Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitik (KOM(2011) 625 slutlig) (nedan förordningen om direktstöd) möjliggör överföring av medel mellan pelarna. Från de nationella taken för direktstöd 2014—2019 får medel överföras till högst 5 procent för att användas som EJFLU-bidrag för landsbygdsutveckling. Finland (liksom fyra andra gamla medlemsstater och sju nya medlemsstater, vars direktstödnivåer ligger under 90 procent av EU-genomsnittet) får även överföra högst 5 procent av EJFLU:s medel 2015—2020 för att användas till direktstöd. För denna överföring av medel mellan pelare ska medlemsstaterna före den 1 augusti 2013 besluta och meddela kommissionen om en procentsats som ska tillämpas under hela finansieringsperioden. Enligt förordningen om direktstöd kan för landsbygdsutveckling dessutom användas medel som frigjorts vid tillämpningen av stödtak för större jordbruk och överförts

till EJFLU och som ska användas till att bidra till innovation av betydelse för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket.

I programmen ska 5 procent av det totala EJFLU-bidraget reserveras för tilldelning av resultatreserven 2019 och minst 5 procent för Leader. Enligt förslaget ska inrättande av ett nationellt landsbygdsnätverk och dess verksamhet, inklusive beloppen för tekniskt stöd, uppgå till högst 4 procent av programmens totalfinansiering.

Kommissionen ska utifrån resultatramarna för partnerskapsavtalen och hur man uppnått delmålen i programmen se över resultaten av varje program i enlighet med de lägesrapporter som lämnas in 2017 och 2019, och tilldelningen av resultatreserven genomförs på grundval av denna översyn i samarbete mellan kommissionen och medlemsstaten. Till resultatreserven ska även läggas till inkomster som samlats in för EJFLU i enlighet med artikel 45 i den horisontella förordningen. Resultatreserven ska tilldelas medlemsstaterna i proportion till deras andel av det totala stödbeloppet.

I den horisontella förordningen finns bestämmelser om EJFLU-bidrag till program och kommissionens pris för innovativt, lokalt samarbete. Förfarandena motsvarar i huvudsak finansieringsperioden 2007–2013. I övrigt har man till största delen försökt samla bestämmelserna om EJFLU och Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) i den horisontella förordningen.

Övervakning och utvärdering

På samma sätt som under finansieringsperioden 2007–2013 ska för övervakning och utvärdering inrättas ett gemensamt övervaknings- och utvärderingssystem, och detta system ska antas genom genomförandeakter. Stödmottagare ska åta sig att tillhandahålla förvaltningsmyndigheten och utvärderare all information som krävs för att programmet ska kunna övervakas och utvärderas.

Övervakning

En övervakningskommitté ska inrättas senast inom tre månader efter det att ett program antagits. En gemensam övervaknings-

kommitté får inrättas för olika program. Övervakningskommittén ska utarbeta en egen arbetsordning. Förvaltningsmyndigheten ska vara ordförande. Kommissionen ska delta i kommitténs arbete i egenskap av rådgivare.

Förvaltningsmyndigheten och övervakningskommittén ska övervaka programmets genomförande på grundval av ekonomiska indikatorer samt utfalls- och målindikatorer. Medlemsstater med regionala program får upprätta en nationell övervakningskommitté som ska samordna genomförandet av dessa program.

Övervakningskommittén ska sammanträda minst en gång om året och ska regelbundet granska programmets framsteg (indikatorer, delmål). Övervakningskommittén ska rådfrågas och avge ett yttrande om alla ändringar av programmet. Övervakningskommittén får utfärda rekommendationer till förvaltningsmyndigheten om genomförandet och utvärderingen av programmet.

Ett årligt översynsmöte ska anordnas varje år under perioden 2016–2022. Det årliga översynsmötet kan omfatta mer än ett program. Åren 2017 och 2019 ska översynsmötet omfatta alla program i medlemsstaten, och vid mötet ska man också beakta den framstegsrapport om läget för genomförandet av partnerskapsavtalet som ska lämnas in. Kommissionen ska vara ordförande vid det årliga översynsmötet. Medlemsstaten och kommissionen får enas om att inte anordna ett årligt översynsmöte för ett program (med undantag för 2017 och 2019 då mötet måste anordnas).

Utvärdering

Kvaliteten på programmets genomförande, dess effektivitet och verkan samt måluppfyllelse utvärderas av en oberoende utvärderare som utför regelbundna utvärderingar samt förhandsutvärderingar och utvärderingar i efterhand. Medlemsstaterna ska upprätta en utvärderingsplan genom vilken man säkerställer att de data och det kunnande och material som krävs för utvärderingarna finns tillgängliga. Åtminstone en gång under programperioden ska man med hjälp av en utvärdering bedöma hur stödet från EJFLU har medver-

kat till målen för varje prioriterat område. Övervakningskommittén ska granska alla utvärderingar. Kommissionen ska ansvara för att det görs sammanfattningar av rapporterna från förhandsutvärderingarna och utvärderingarna i efterhand.

Nätverk

Med kommissionens tekniska stöd finansieras kostnaderna för att inrätta och driva följande nätverk inom unionen:

- Europeiskt nätverk för landsbygdsutveckling
- Nätverket för det europeiska innovationspartnerskapet samt operativa grupper inom det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket
- Europeiskt utvärderingsnätverk för landsbygdsutveckling

2.4 Förordning om frågor av horisontell natur (KOM(2011) 628 slutlig)

Avsikten med förslaget till förordning är att förbättra de förutsättningar som tillämpas på finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Dessutom sammanför förslaget gemensamma bestämmelser för den gemensamma jordbrukspolitiken, t.ex. tvärvillkor, system för jordbruksrådgivning, granskning och godkännande av räkenskaper samt administration och kontroll av stödsystemen. Avsikten är att förordningen när det gäller kontrollen ska omfatta de grundläggande bestämmelserna för ett integrerat administrations- och kontrollsystem, för affärshandlingar och för sådana åtgärder enligt marknadsordningen som omfattar märkningsinformation, ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar samt för de kontroller som kommissionen riktar till medlemsstaterna.

Den horisontella förordningen och de rättsakter som utfärdas med stöd av förordningen ska också tillämpas på åtgärder enligt förordningen om en samlad marknadsordning. Bestämmelserna som gäller kontroll, administration och påföljder av dessa åtgärder defini-

eras för närvarande i förordningen om en samlad marknadsordning.

Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling kvarstår som fonder för finansiering av jordbruksutgifter.

Fjärranalys ska i fortsättningen användas för prognoser som gäller bl.a. skördenivåer. Enligt förslaget ska kommissionen stå för kostnaderna för detta användningsändamål. Bl.a. agrometeorologiska och ekonometriska modeller ska vid behov byggas upp i samarbete med nationella laboratorier och organ. Avsikten med fjärranalyserna är också att underlätta kontrollerna.

Fortsättningsvis ska endast de utbetalande organ som medlemsstaterna godkänt få betala fondernas utgifter. Med undantag för utbetalningen kan organen delegera sina uppgifter. Direktören vid ett utbetalande organ ska till kommissionen lämna ett uttalande om årsräkenskaperna och ett uttalande om att förvaltningen av fonderna och de åtgärder som fonderna genomfört är korrekt utförda. Förslaget till förordning innehåller också grundläggande bestämmelser om medlemsstaternas skyldigheter i sådana situationer där ett utbetalande organ inte uppfyller ett eller flera villkor för godkännande. Förslaget innehåller bestämmelser om ett attesterande organ som ska lämna ett utlåtande om att både räkenskaperna för och den interna kontrollen vid de godkända utbetalande organen är korrekta. Enligt förslaget till förordning ska kommissionen ha befogenhet att anta delegerade akter om villkoren för godkännande av utbetalande organ och om övervakningen av dessa organ. Närmare bestämmelser om de utbetalande organens skyldigheter i samband med offentlig lagring ska antas genom genomförandeakter.

Enligt förslaget till förordning ska systemet för jordbruksrådgivning ytterligare omfatta rådgivning som gäller tvärvillkoren samt som ett nytt inslag även rådgivning som gäller villkoren för stödberättigande för det tillägg om krav på miljöanpassning som är en förutsättning för direktstöd. Systemet ska dessutom omfatta rådgivning som gäller bevarande av jordbruksarealer i aktivt bruk, ekonomisk rådgivning för småbruk och rådgivning om de krav som anges i bilaga 1 och som gäller

begränsning av och anpassning till klimatförändringar, biologisk mångfald, skydd av vatten, anmälan om djur- och växtsjukdomar samt innovationer.

Systemet för jordbruksrådgivning kan enligt förslaget också omfatta ekonomisk rådgivning för andra jordbruksföretag än småbruk samt rådgivning som gäller miljöstöd inom jordbruket. Jordbrukarna ska kunna söka sig till systemet för jordbruksrådgivning oberoende av om de ansöker om stöd eller inte. Medlemsstaterna ska kunna bestämma prioriteringsordningen mellan dem som söker sig till jordbruksrådgivningen. Den behöriga myndigheten ska förse jordbrukarna med en förteckning över rådgivningsorganen. Medlemsstaterna ska säkerställa att rådgivarna inom jordbruksrådgivningen har lämpliga kvalifikationer och att de regelbundet utbildas. Medlemsstaterna ska säkerställa att rådgivning och kontroll hålls åtskilda.

Rådgivning ska "i tillämpliga delar" erbjudas i fråga om följande rådgivningsområden som anges i bilaga 1 till förordningsförslaget:

1. Begränsning av och anpassning till klimatförändringarna

Det ska inom varje region informeras om klimatförändringens effekter och inom berörda driftsinriktningar om utsläpp av växthusgaser. Det ska erbjudas rådgivning om de åtgärder som kan vidtas för att förbättra jord- och skogsbruksmetoderna, om utvecklingen av förnybara energikällor inom jordbruket och om förbättringen av energieffektiviteten.

Det ska erbjudas rådgivning om de olika åtgärderna enligt utkastet till förordning om landsbygdsutveckling. Sådana åtgärder är t.ex. investeringsstöd, miljöersättningar, ekologisk produktion, åtgärder i anslutning till utvecklingen av skogssektorn samt åtgärder i anslutning till bekämpningen av omfattande naturförstörelse.

2. Biologisk mångfald

Det ska erbjudas rådgivning om fågel- och livsmiljödirektiven, även om vissa av kraven i dessa direktiv hör till kraven enligt tvärvillkoren. Det ska erbjudas rådgivning om åtgärderna enligt utkastet till förordning om landsbygdsutvecklingen. Sådana åtgärder är investeringsstöd, miljöersättningar, ekologisk produktion samt åtgärder i anslutning till utvecklingen av skogssektorn.

3. Vattenskydd

Det ska erbjudas rådgivning om minimi-kraven enligt det åtgärdsprogram som avses i ramdirektivet för vatten. Lämplig användning av växtskyddsmedel, i enlighet med direktivet om en hållbar användning av bekämpningsmedel, ska omfattas av systemet för jordbruksrådgivning, även om dessa bestämmelser ingår i tvärvillkoren. Det ska erbjudas rådgivning om åtgärderna enligt utkastet till förordning om landsbygdsutvecklingen. Sådana åtgärder är investeringsstöd, miljöersättningar och ekologisk produktion.

4. Anmälan om djur- och växtsjukdomar

Innehållet i de tre direktiven om anmälan om djursjukdomar ska omfattas av systemet för jordbruksrådgivning, även om dessa direktiv har strukits från listan över rättsakter som omfattas av tvärvillkoren. Dessutom ska direktivet om skyddsåtgärder mot att skadegörare på växter eller växtprodukter förs in till medlemsstaterna (77/93/EEG) omfattas av systemet för jordbruksrådgivning.

5. Innovationer

Det ska erbjudas rådgivning om de åtgärder som gäller innovationer. Till innovationsrådgivningen hör dessutom nätverket Europeiska innovationspartnerskapet enligt förordningen om landsbygdsutveckling samt åtgärder som gäller samarbete.

Kommissionen ska genom delegerad lagstiftning kunna uppställa villkor så att systemet för jordbruksrådgivning kan fungera i full utsträckning. Kommissionen ska dessutom genom genomförandeakter anta bestämmelser om ett enhetligt genomförande.

Finansieringen av fonderna i enlighet med förslaget till förordning ska grunda sig på de maximibelopp för utgifter som fastställts och som i fråga om Europeiska garantifonden för jordbruket (nedan EGFJ) ska gälla för ett år i taget och i fråga om Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (nedan EJ-FLU) bestämmas för varje program som en fastställd andel av unionens ekonomiska bidrag. De belopp som betalas ur EGFJ ska betalas till medlemsstaterna som månadsvisa ersättningar i enlighet med de metoder och tidsfrister som nämns i förslaget till förordning. De utgifter som ska täckas genom EJ-FLU ska kommissionen betala ut som förhandsfinansiering, mellanliggande betalning-

ar och slutbetalningar med egna förfarandebestämmelser och bestämmelser om tidsfrister. Åtgärder för innovativt, lokalt samarbete ska finansieras genom kommissionens utbetalningar som täcker det utbetalande organets kostnader.

I förslaget till förordning accentueras betydelsen av utbetalningar vid rätt tidpunkt. En utbetalning som görs efter att tidsfristen löpt ut leder för stödmottagarens del till att finansieringen via unionen går förlorad när det gäller denna utbetalning. Ett nytt alternativ är utbetalningar till stödmottagaren innan tidsfristen börjar löpa. Enligt förslaget ska det genom delegerade akter antas bestämmelser om storleken på det finansieringsbelopp som går förlorat. Beloppen beräknas enligt hur långt utanför den angivna tidsfristen betalningen görs. Medlemsstaterna ska påföras en ny skyldighet att ur egna medel betala ränta, om tidsfristen för en utbetalning inte har iakttagits. Förslaget till förordning ska också innehålla bestämmelser om hur månadsbetalningar och mellanliggande betalningar ska ställas in eller minskas i sådana fall då unionens bestämmelser inte har iakttagits samt bestämmelser om den tidsfrist som medlemsstaterna har för att lämna in ytterligare information. Närmare bestämmelser om en minskning av dessa betalningar ska utfärdas genom genomförandeakter. En ny orsak till inställning eller minskning av betalningarna är att statistiken över kontrollerna levereras till kommissionen efter att den angivna tidsfristen löpt ut. Åtgärder som hör till tillämpningsområdet för denna bestämmelse, storleken på minskningen och möjligheterna till en förhöjning ska antas genom delegerade akter.

Enligt förslaget till förordning ska de kontroller som kommissionen genomför i medlemsstaterna utgöra en del av avslutandet av räkenskaperna. Det ska, genom genomförandeakter, antas närmare bestämmelser om medlemsstaternas skyldighet att samarbeta vid dessa kontroller. Kommissionen ska också genom genomförandeakter besluta om avslutande av räkenskaperna för de utbetalande organen samt om de belopp som ska undantas från unionsfinansieringen. Kommissionen ska bedöma de belopp som undantas från unionsfinansiering på basis av den betydelse den konstaterade oegentligheten har, med be-

aktande av bland annat den ekonomiska förlust som unionen lidit. Förslaget till förordning innehåller bestämmelser om längden på den tidsperiod som ska beaktas vid finansieringsavslag och vilka förfaranden som ska föregå ett finansieringsavslag.

Enligt förslaget till förordning ska indrivningen av en utbetalning som är utan grund inledas inom ett år efter det att oegentligheten upptäcktes. Om tidsfristen på ett år inte följs, ses detta som en ny orsak för kommissionen att utgå från att det belopp som inte återkrävts av stödmottagaren trots allt är sådant att medlemsstaten ska återbetala det till fonden. Andra sådana orsaker till återbetalning till fonden som ska fastställas genom genomförandeakter är fel eller försummelser förorsakade av en myndighet eller att medlemsstatens motiveringar för en utebliven indrivning inte är tillräckliga. Motiveringarna kan gälla förhållandet mellan kostnaderna för indrivningen och det belopp som ska indrivnas, eller stödmottagarens betalningsoförmåga som har konstaterats och godkänts i enlighet med nationell lagstiftning. I de fall då det inte är fråga om ett fel som förorsakats av en myndighet har medlemsstaterna möjlighet att som ersättning behålla en del av EGFJ:s indrivningskostnader. Denna del ska sänkas med hälften, dvs. till tio procent av de inkaserade beloppen.

Syftet med att skapa ett system för kontroll och sanktioner är enligt förslaget till förordning att skydda unionens finansiella intressen. Till skyddet av unionens finansiella intressen ska särskilt höra att de insatser som finansieras genom fonderna genomförs korrekt och att oegentligheter förebyggs och korrigeras, t.ex. med hjälp av indrivning och ränta i anslutning till den. Systemen ska också omfatta tillämpning av påföljder. Medlemsstaterna ska åläggas att inrätta effektiva administrations- och kontrollsystem som garanterar en kontroll av att lagstiftningen som styr unionens stödordningar följs. Kontrollsystemet ska basera sig på systematiska och administrativa kontroller som omfattar alla stödansökningar och på kompletterande kontroller på plats, baserade på ett slumpmässigt och riskbaserat urval. Närmare bestämmelser om kontrollerna ska antas genom genomförandeakter, med undantag av bestämmelser

om följderna av att förhindra kontroller, som ska antas genom delegerade akter. Genomförandeakterna ska också omfatta den nya möjligheten att minska kontrollerna i de fall då medlemsstatens administrations- och kontrollsystem fungerar ändamålsenligt och felprocenten ligger på en acceptabel nivå. I de befogenheter att anta genomförandeakter som kommissionen ska ges ska också ingå rätten att anta bestämmelser om ökad kontrollskyldighet. Om stödvillkoren inte uppfyllts ska det leda till att ett stöd helt eller delvis dras in. Men, det ska också leda till påföljder som gäller en sådan del av ett stöd som redan uppfyller villkoren och som redan har betalats ut eller som kommer att betalas ut. Enligt förslaget till förordning ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter om ett sanktionssystem. Befogenheterna ska täcka bl.a. möjligheterna att föreskriva om uteslutande av stödmottagare ur stödsystemen, storleken på avgiftsminskningen samt om det belopp som ska dras av från medlemsstaterna om tidsfristen för en indrivning inte har följts.

Förslaget till förordning ska också omfatta grundläggande bestämmelser om säkerheter. Bestämmelserna ska kompletteras genom delegerade akter och genomförandeakter. Förslaget till förordning ska dessutom innehålla grundläggande bestämmelser om grundelementen i det integrerade administrations- och kontrollsystemet (IACS), om skyldigheten att registrera uppgifter om ansökningarna i ett informationssystem och att lagra dem. Skalan för de kartor som ingår i åkerskiftesregistret ska skärpas så att kartorna minst ska vara i skalan 1:5000. Enligt förslaget till förordning ska till de stödsystem som administreras med hjälp av IACS höra direkta stöd och sådana åtgärder i samband med landsbygdsutvecklingen som gäller beskogning och skapande av skogsmark, skapande av arealer där jordbrukarealer och skogsarealer sammanslås, jordbruksmiljö och klimat, ekologisk produktion, Natura 2000 och stöd enligt ramdirektivet för vatten, ersättningar till regioner med naturliga eller andra särskilda begränsningar, djurskydd, tjänster för miljö- och klimatvänligt skogsbruk samt skogsskydd, och i tillämpliga delar lokal utvecklingsverksamhet genom lokala aktionsgrupper. Den som an-

söker om stöd genom dessa stödsystem som administreras med hjälp av IACS ska årligen lämna in en stödansökan. Ett undantag till detta är dock, om medlemsstaten så beslutar, att skyldigheten inte ska gälla sökande som inte söker arealbaserat stöd och vars jordbruksskiften har en areal som inte överstiger en hektar.

Enligt förslaget till förordning ska betalningstidtabellerna för direktstöd och för de stödsystem som gäller landsbygdsutvecklingen och som administreras genom IACS förenhetligas så att de motsvarar de nuvarande betalningstidtabellerna för direkta stöd. Således föreslås det också att utbetalningarna av förskott i samband med stödsystemen ska ändras så att det vid dem följs samma betalningstider och skyldigheter att utföra kontroller som vid direkta stöd. Därmed ska förskott inte kunna betalas före den 16 oktober, och förutsättningen för utbetalning av förskott ska vara att alla administrativa kontroller och kontroller på plats slutförs. Enligt förslaget till förordning ska kommissionen ges befogenhet att genom delegerade akter anta bestämmelser om bl.a. en närmare tillämpning av sanktionssystemet. Befogenheten för kommissionen att anta genomförandeakter ska gälla bestämmelser om bl.a. följande delar av IACS: grunddelar, definitioner och kvalitetskrav, kontroller och förskottsutbetalningar.

När det gäller granskning av affärshandlingar ska de grundläggande bestämmelserna antas genom den horisontella förordningen och kommissionen ska ges befogenhet att genom genomförandeakter anta bestämmelser om bl.a. bevarandet av affärshandlingar och innehållet i den granskningsrapport som ska skickas till kommissionen.

I fråga om de övriga skyldigheterna i samband med granskningen innehåller förslaget till förordning bestämmelser om hur de granskningar av märkningsinformation som hör till åtgärderna enligt marknadsordningen ska genomföras och hur man ska gå till väga om märkningsinformationen är bristfällig. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter om unionsvinernas kvalitet och ursprung samt om skyddet av unionens ekonomiska intressen. Förslaget till förordning innehåller dessutom grundlägg-

gande bestämmelser om granskningen av produkternas ursprung och geografiska beteckningar. Befogenheten för kommissionen att anta genomförandeakter ska gälla bl.a. utredningar och granskningar som medlemsstaterna gjort för kommissionen.

I förslaget till förordning omfattar tvärvillkoren både de direkta stöden och stöden för landsbygdsutveckling. De föreskrivna verksamhetskraven och normerna för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) har slagits samman till en bilaga (Bilaga II).

Direktivet om avloppsslam, grundvattensdirektivet och tre direktiv om anmälan av djursjukdomar har strukits ur de föreskrivna verksamhetskraven som ingår i tvärvillkoren. Dessutom har de artiklar som gäller tillämpningen av fågel- och habitatdirektiven begränsats.

Det har lagts till normer för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC), några normer har strukits eller överförts till kraven på miljöanpassning och till vissa delar utformats på nytt sätt.

Nedan finns uppräknat de nya kraven och väsentliga förändringar i förhållande till dem.

- Grundvattensdirektivet har strukits ur listan på de föreskrivna verksamhetskraven, men kravet på skydd av grundvattnet har lagts till kraven enligt GAEC. Direkta utsläpp eller utsläpp genom filtrering av de 34 farliga ämnen, grupper av ämnen eller föreningar som räknas upp i bilagan till grundvattensdirektivet ska förhindras. Dessutom ska det finnas åtgärder mot indirekt förorening av grundvatten (GAEC 3).

- Kravet på att bibehålla markens innehåll av organiskt material har kompletterats med ett förbud mot bränning av stubbåkrar (GAEC 6).

- Ett nytt krav gäller skydd av kolrika jordar (torvmark och mulljord) och av våtmarker, inklusive förbud mot plöjning av markerna (en första plöjning). Förbudet mot plöjning ska inte omfatta sådan areal som varit åker 2011 och som motsvarar definitionen på åker enligt den nya förordningen om direktstöd (GAEC 7).

- Till kraven gällande landskapselement har lagts ett förbud att fälla träd och buskar under fåglarnas häckningstid samt åtgärder för att

undvika invaderande arter och skadegörare (GAEC 8).

Ramdirektivet för vatten (2000/60) och direktivet om hållbar användning av bekämpningsmedel (2009/128) ska omfattas av tvärvillkoren efter att alla medlemsstater har genomfört dessa direktiv. Kommissionen ska genom en delegerad akt ha rätt att ändra bilaga II till tvärvillkoren, genom att till bilagan foga de krav som ingår i direktiven.

- Kravet på att bibehålla markstrukturen och en lämplig maskinanvändning i samband med detta har strukits.

- Kravet på skydd av permanent betesmark samt kravet på växelbruk (växtföljd) har strukits, men delvis samma krav har överförts till kraven på miljöanpassning (permanent grassland och crop diversification).

Till reglerna enligt tvärvillkoren har fogats ett krav på att medlemsstaterna åren 2014 och 2015 ska bevara som permanent gräsmark sådana arealer som på ansökningsblanketten år 2003 angetts som permanent betesmark. Kravet gäller inte miljörelaterad beskogning. Kommissionen ska genom delegerade akter få rätt att, i de fall då betesmarkens areal minskar, fastställa regler för oförändrad permanent gräsmark på gårdsnivå, inklusive bestämmelser om återställande av permanent betesmark. Genom genomförandeakter ska kommissionen godkänna metoderna för definiering av relationstalet mellan permanent gräsmark och åkermark.

Mottagare av stöd för småbrukare ska befrias från sanktioner i fråga om tvärvillkoren. I förslaget till förordning har man bibehållit möjligheten att inte genomföra sådana minskningar av stödet som är mindre än 100 euro. Enligt den gällande förordningen har det varit nödvändigt att på nytt granska de jordbruksföretag som omfattats av lindringar av detta slag. Enligt förslaget till förordning kan en myndighet göra stickprov bland dessa jordbruksföretag och granska att överträdelserna är åtgärdade. Smärre försummelser (minskning av stödet med 0 %) är fortfarande möjliga, men förslaget till förordning förpliktar inte längre till ny granskning vid överträdelser som gäller smärre försummelser. Kommissionen ska ha befogenhet att anta delegerade akter så att den kan säkerställa har-

moniserad praxis vid beräkning och tillämpning av straff.

Förslaget till förordning omfattar också medlemsstaternas skyldighet att lämna uppgifter till kommissionen. Skyldigheterna ska gälla uppgifter i samband med de godkända utbetalande organen, uppgifter vid de attesterande organen samt uppgifter gällande privatfinansierade åtgärder, t.ex. utgiftsdeklarationer, prognoser för utgifter, bokslut och revisionssammandrag. Medlemsstaterna ska därtill lämna till kommissionen uppgifter om de åtgärder som hänför sig till normerna för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden samt till genomförandet av systemet för jordbruksrådgivning. Kommissionens befogenhet att anta genomförandeakter ska gälla bl.a. tidtabellen för skyldigheten att lämna uppgifter och den form som uppgifterna ska lämnas i.

Bestämmelserna i förslaget till förordning ska dessutom omfatta användningen av euro, kommissionens ekonomiska årsrapport och ett nytt gemensamt system för övervakning och utvärdering av den gemensamma jordbrukspolitiken till vilket medlemsstaterna är skyldiga att lämna uppgifter. Befogenheten för kommissionen att anta genomförandeakter ska gälla bestämmelser om medlemsstaternas skyldighet att tillhandahålla uppgifter. Kommissionen ska vart fjärde år för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om detta system.

Utgångspunkten för förslaget till förordning är att kommissionen på obegränsad tid ska ges befogenhet att anta delegerade akter.

Fastän förslaget till förordning täcker omfattande separata helheter och många stödsystemsfrågor som tidigare har behandlats i skilda kommittéer, föreslås det att behandlingen av alla delområden som förordningen omfattar i fortsättningen ska ske i kommittén för jordbruksfonderna.

I fråga om publicering av stödmottagarnas stödbelopp konstateras det i motiveringen till förordningsförslaget att när en förordning som gäller en ny fråga ska antas ska EU-domstolens avgörande gällande offentlighet för uppgifter om stöd till fysiska personer analyseras. Det är därmed sannolikt att bestämmelser av samma slag som de nu gällande bestämmelserna ska bibehållas.

2.5 Förslag till rådets förordning om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter (KOM(2011) 629 slutlig)

Kommissionen föreslog i sitt förslag till förordning om en samlad marknadsordning (KOM(2010) 799 slutlig) som gäller anpassningen till Lissabonfördraget att rådet ska besluta om sådana åtgärder om fastställande av vissa stöd, bidrag och priser enligt artikel 43.3 i EUF-fördraget som inte omfattas av artikel 43.2. Enligt kommissionens förslag till förordning om anpassning till Lissabonfördraget ska rådet besluta om de allmänna ramarna för fastställande av stödbelopp, exportbidrag och minimipriser vid export, och kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa beloppen för dessa stöd, bidrag och priser.

I kommissionens förslag till förordning om anpassning till Lissabonfördraget (förordningen om en samlad marknadsordning) lades det fram sådana system för stöd som baserar sig på artikel 43.3 i EUF-fördraget. Systemen behandlas i förordningen enligt följande:

- 1) artiklarna 20 och 21 om obligatoriskt stöd för privat lagring av smör,
- 2) artikel 99 om produktionsbidrag inom sockersektorn,
- 3) artikel 101 om stöd för skummjolk och skummjolkspulver avsett att användas som foder,
- 4) artikel 102 om stöd för skummjolkspulver som bearbetas till kasein och kaseinater,
- 5) artikel 108 om leverans av mjölkprodukter till skolelever,
- 6) artikel 155 om stöd som beviljas silkesodlarna,
- 7) artikel 273 om fastställande av exportbidrag, och
- 8) artikel 281 om minimipriser vid export av levande växter.

I det förslag till förordning (Förslag till rådets förordning om fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter) som nu lämnats föreslås det bestämmelser om att följande marknadsordningar ska ses

som ärenden enligt artikel 43.3 i EUF-fördraget:

- 1) stöd för leverans av mjölkprodukter till skolelever (artikel 2),
- 2) fastställande av exportbidrag (artikel 3) samt
- 3) specifika åtgärder för exportbidrag för spannmål och ris (artikel 4).

Det förslag till förordning som nu lämnats är i fråga om sitt tillämpningsområde snävare än det tidigare förslaget till kommissionens förordning om anpassning till Lissabonfördraget. I det nya förslaget till förordning om en samlad marknadsordning har det inte föreslagits något obligatoriskt stöd för privat lagring av smör, utan det har lagts fram som ett frivilligt system.

I det nya förslaget till förordning om en samlad marknadsordning har det föreslagits att följande marknadsordningar ska slopas:

- 1) stöd för skummjolk och skummjölkspulver avsett att användas som foder,
- 2) stöd för skummjölkspulver som bearbetas till kasein och kaseinater samt
- 3) definition av minimipriser vid export av levande växter.

Även behandlingen av det förslag till förordning som lämnats tidigare fortsätter i rådet och i Europaparlamentet.

2.6 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 73/2009 vad gäller tillämpningen av direktstöd till jordbrukare avseende år 2013 (KOM (2011) 630 slutlig)

Det är fråga om en förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 73/2009, genom vilken nettotaket för direkta stöd och modulationsprocenten, dvs. moduleringen av stödet för 2013, fastställs. Genom rådets förordning (EG) nr 73/2009 har beloppen för nettotaket och moduleringen fastställts till och med 2012. Nettotaket för direkta stöd är det tak för stöd som en medlemsstat kan följa vid utbetalning av direkta stöd efter en modulering, dvs. efter en överföring till EJFLU.

Det nettotak som ska fastställas för Finland för 2013 motsvarar nettotaket för 2012, dvs. 539,2 miljoner euro. Också anpassningsprocenten för 2013 motsvarar procenten för

2012 och är därmed 10 procent för stödmottagare vars direkta stöd under kalenderåret 2013 överstiger 5 000 euro. Denna procent höjs med fyra procentenheter för årliga stödbelopp som överstiger 300 000 euro. Procenten för den totala moduleringen för dessa jordbruksföretag är därmed 14 procent.

I förslaget till förordning föreslås till artikel 11.1 ett nytt stycke om finansiell disciplin, i vilket det ska föreskrivas om förfarandet i samband med finansiell disciplin under finansåret 2014.

Närmare bestämmelser om modulering av direkta stöd och om finansiell disciplin ska antas genom delegerade akter. Kommissionen ska genom delegerade akter kunna anta grunderna för beräkning av dessa.

Ett ikraftträdande av förordningen i den föreslagna formen innebär att förfarandena för 2012 för Finlands del ska tillämpas också 2013 när det gäller nettotaket och moduleringen.

2.7 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1234/2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (förordningen om de gemensamma organisationerna av marknaden) vad gäller systemet med samlat gårdsstöd och stöd till vinodlare (KOM(2011) 631 slutlig)

Enligt artikel 103 i rådets förordning (EG) nr 1234/2007 kan medlemsstaterna inom ramen för systemet med samlat gårdsstöd bevilja det stöd som de erhållit för stödåtgärder för vinsektorn som direkt inkomststöd till jordbrukarna. Flera medlemsstater har utnyttjat denna möjlighet i stället för att med hjälp av anslaget vidta andra åtgärder inom stödprogrammen, t.ex. åtgärder i samband med omstrukturering och destillering. Arrangemanget har dock orsakat medlemsstaterna administrativt och budgetrelaterat merarbete, särskilt i fråga om övervakningen av de medel som anslås för systemet med gårdsstöd. Detta beror på att medlemsstaterna får ändra stödprogrammen en gång per år, även den del

av unionsbudgeten som anslås för systemet med samlat gårdsstöd, och på det faktum att stödprogrammen har en giltighetstid på fem år, medan stödrättigheterna inom systemet med samlat gårdsstöd beviljas på obegränsad tid. För att förenkla förvaltningen föreslås det att artikeln ändras så att det beviljade stödet fortsätter att ingå i systemet med samlat gårdsstöd och inte längre kan användas för andra åtgärder.

Förslaget till förordning ökar inte det anslag som har beviljats vinsektorn och gäller inte Finland

3 Förslagets konsekvenser för Finland

De grundläggande linjerna i kommissionens förslag är till stor del förenliga med Finlands åsikter. Finland, liksom även kommissionen, anser det vara viktigt att jordbruk kan bedrivas överallt i EU. Den genomsnittliga stödnivån i Finland är nära genomsnittet för EU, och därför har en utjämning av stödet inte någon större betydelse för Finland. Även den andel som Finland får av medlen för landsbygdsutveckling kommer sannolikt att vara nära den nuvarande nivån. Därför torde man i Finland i stor utsträckning kunna upprätthålla ett liknande stödsystem som det nuvarande på samma nivå som nu även under den kommande programperioden.

För Finlands vidkommande är kommissionens riktlinjer de rätta när det gäller bevarandet av stöd som är kopplade till produktionen och utvecklandet av en stödordning för minst gynnade områden. Kommissionens förslag att systemet med produktionskvoter för socker ska upphöra 2015 är däremot problematiskt. Finland understöder att kvotsystemet bibehålls under en längre tid än vad kommissionen föreslår. De nya krav i förslagen som ställs på miljön och hur stöden riktas får inte öka den administrativa bördan eller försvåra odling i praktiken, och därför krävs ytterligare granskning av de många detaljerna i förslagen.

I kommissionens förslag om budgetramarna för 2014–2020 föreslår kommissionen att man av finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitik (budgetrubrik 2) under åren 2014–2020 riktar 317,2 miljarder euro

till de årliga stödordningar och mekanismer för specifika störningar på jordbruksmarknaden som omfattas av pelare I och som unionen helt finansierar, och 101,2 miljarder euro till samfinansierade fleråriga programåtgärder som omfattas av pelare II (båda beloppen enligt verkligt värde). Kommissionen uppskattar dessutom att man under pelare I kunde anvisa ca 670 miljoner euro per år i inkomster som är avsatta för särskilda ändamål (bl.a. återkrav). Utöver detta riktas från de övriga budgetrubrikerna i budgetramarna och från fonder utanför ramarna tilläggsfinansiering på 17,1 miljarder euro bl.a. för forskning, justering av globaliseringseffekterna och krishantering, vilket ger en total budget på 435,6 miljarder euro för jordbruket under perioden 2014–2020.

I kommissionens förslag om budgetramarna för 2014–2020 anges det att anslagen för den gemensamma jordbrukspolitikens såväl inom pelare I (direktstöd och marknadsutgifter) som inom pelare II (landsbygdsutveckling) fryses och får ligga kvar på samma nominella nivå som 2013. Utgiftsramen för direktstöd och marknadsåtgärder är ca 45,5 miljarder euro per år (direktstöden är ca 43 miljarder euro och marknadsåtgärderna ca 2,5 miljarder euro) och ramen för landsbygdsutveckling är ca 14,5 miljarder euro per år.

Enligt förslaget om direktstöd ska fördelningen av direktstöd enligt medlemsstat jämnas ut så att de medlemsstater vars direktstödsnivåer ligger under 90 % av EU-genomsnittet får en tredjedel av skillnaden mellan stödnivån och nämnda 90 % ersatt. Eftersom de direktstödsbelopp för jordbruket som Finland får ligger ytterst nära 90 %, får kommissionens förslag om utjämning inga större konsekvenser för Finland.

Den successiva ökningen av direktstöden till Rumänien och Bulgarien i enlighet med anslutningsfördragen resulterar i utgiftsökningar på ca 1,6 miljarder euro under den kommande ramperioden jämfört med utgiftsnivån för 2013. Beträffande direktstöden och marknadsåtgärderna innebär kommissionens förslag att den successiva ökningen av direktstöden till dessa länder åtminstone delvis täcks inom den nuvarande ramen för direktstöd och marknadsåtgärder inom jordbruket,

vilket leder till en nedskärning på ca 1,3 % i direktstöden. Även maximibeloppet för Finlands direktstöd sjunker (ca 5 miljoner euro/år).

I fråga om fördelningen av medel för landsbygdsutveckling mellan medlemsstaterna beaktar man inte bara de objektiva faktorer som hör till målsättningen i förordningen om landsbygdsutveckling utan också fördelningen av den nuvarande finansieringen. De fördelningskriterier som kommissionen föreslår möjliggör inte någon detaljerad utvärdering av den finansiering som Finland får. Enligt kommissionen kommer finansieringen emellertid inte att ändras i någon betydande utsträckning för någon medlemsstat.

Kommissionen utesluter inte att det kan bli nödvändigt att tillämpa systemet för budgetdisciplin under perioden 2014–2020. Med budgetdisciplin avses att alla medlemsstaters direktstödsbelopp, om den utgiftsram som reserverats för jordbruksutgifter överskrider eller om det föreligger en uppenbar risk för att den kommer att överskridas, skärs ned så att ramen inte längre överskrider.

Dessutom föreslår kommissionen att vissa fonder utanför budgetramen kunde användas för att täcka utgifter som anknyter till den gemensamma jordbrukspolitiken. Till dessa fonder hör reserven för kriser i jordbruket (ca 500 miljoner euro/år) och fonden för justering av globaliseringseffekter (ca 400 miljoner euro/år).

När man granskar de totalekonomiska konsekvenserna av förslaget till reform av den gemensamma jordbrukspolitiken måste man beakta att vissa av budgetkonsekvenserna av "hälsokontrollen" 2008 realiserats endast delvis under den kommande ramperioden. Utgående från tidigare CAP-reformer sjunker utgifterna med ca 120 miljoner euro jämfört med 2013 års nivå. De åtgärder som anknyter till kommissionens förslag minskar utgifterna för den gemensamma jordbrukspolitiken med något över 600 miljoner euro per år. Kommissionens förslag om ett stödtak minskar utgifterna för direktstöd med ca 185 miljoner euro på årsbasis, men dessa medel överförs till tilläggsfinansieringen av utgifterna för landsbygdsutvecklingen.

Kommissionens förslag om en begränsning av de högsta stödbeloppen har inte några be-

tydande konsekvenser för Finland. Utifrån uppgifterna från 2010 skulle systemet gälla ungefär tio gårdar i Finland.

Avvecklandet av systemet med sockerkvot år 2015/2016 leder även för EU:s del till att de sockeravgifter som tas ut som s.k. traditionella egna medel faller bort. Dessa har uppgått till cirka 123 miljoner euro per år.

Om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) verkställs på det sätt som kommissionen föreslår kräver detta en märkbart stor arbetsinsats av Landsbygdsverket i fråga om alla skeden av genomförandet och informationssystemen.

I fråga om förordningen om direktstöd bör man i systemet för behandling av direktstöd genomföra de nya och reviderade stödformerna för direktstöd (definition av aktiv jordbrukare, basstöd, miljöanpassning, stöd för småbrukare, stöd till unga jordbrukare, kompensationsbidrag och nedskärning av stödet till större jordbruk). Kommissionens förslag att stödrättigheter ska dras in och nya bildas innebär en mycket stor arbetsmängd för administrationen i det skede då nya stödrättigheter ska beviljas. Reglerna för behandling av miljöanpassning ökar det arbete som hör till fastställandet av beräkningsregler. Införandet av nya stödformer ställer omfattande tilläggskrav på den pågående reformen av systemet för behandling av direktstöd (Stöd-tillämpning). Den ökade arbetsmängden uppskattas delvis bli permanent vid genomförandet, eftersom antalet stödtyper i fortsättningen är större. De förändringar som hänför sig till stödrättigheterna är utifrån uppskattningar i dagens läge så betydande att det nuvarande Stödrättighetsregistret sannolikt måste förnyas helt. I detta fall krävs kunskaper om informationssystem inte bara hos Landsbygdsverket (Mavi) utan också hos jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral (Tike) och systemleverantörerna.

I fråga om förordningen om landsbygdsutveckling är en reform av systemet med kompensationsbidrag samt andra ändringar i miljöstödet betydande till sin struktur och har konsekvenser för informationssystemen. Införandet av nya riskhanteringssystem och, i fråga om den horisontella förordningen, ändringar i tvärvillkoren kräver också ändringar i informationssystemen. Dessutom innehåller

den horisontella förordningen nya skyldigheter i fråga om informationssystem och rapportering till följd av uppföljningen och utvärderingen av den gemensamma jordbrukspolitiken.

När det gäller förordningen om en samlad marknadsordning kan ändringarna i producentorganisationssystemet eventuellt också kräva att ett nytt system byggs upp.

Det har uppskattats att Mavi för genomförandet av den nya programperioden behöver sammanlagt 12 årsverken åren 2012 och 2013 och sammanlagt 14 årsverken åren 2014—2016. Arbetet koncentrerar sig till åren 2013 och 2014.

För att Mavi med framgång ska kunna genomföra reformerna av informationssystemen vid sidan av sitt eget arbete krävs Tikes expertkompetens. Bedömningar ger vid handen att behovet av tilläggsarbete vid Tike är 2 årsverken 2012 och 3 årsverken/år 2013—2014.

Mavi behöver för köp av sådana externa tjänster som krävs för reformerna av informationssystemen sammanlagt 3,4 miljoner euro åren 2012 och 2013 och sammanlagt 2,5 miljoner euro åren 2014 och 2015. I dessa belopp ingår det ökade behovet av arbete vid Tike.

Andra eventuella merkostnader uppkommer uppskattningsvis t.ex. av behovet att utbilda kommuner och NTM-centraler, av det ökade behovet av resor och av behovet att förnya ansökningshandböckerna.

Genomförandet av de nya stödsystemen kan även leda till en situation där Mavis arbetsmängd och behov av köpta tjänster ökar permanent. Det är i detta skede inte ännu möjligt att bedöma vilka effekterna på utgifterna blir t.ex. när antalet nya stödformer ökar och eventuellt blir mer komplicerade samt när informationssystemen för den föregående program- och fondperioden och informationssystemen för den nya perioden samtidigt ska hållas i drift och underhållas.

Eftersom kommissionens genomförandeförordningar om tillsynen inte ännu har antagits, är det för närvarande omöjligt att bedöma, om uppgifterna för tillsynen av stöden enligt den nya politiken behöver tilläggsresurser antingen temporärt eller permanent.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslagen baserar sig på artikel 42 och 43 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt. Förslaget behandlas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, utom i fråga om den förordning som gäller fastställande av vissa stöd och bidrag inom ramen för den samlade marknadsordningen för jordbruksprodukter (KOM(2011) 629 slutlig), där rådet har exklusiv beslutanderätt. Finland anser att de föreslagna rättsliga grunderna är ändamålsenliga och korrekta. Förslagen kan anses vara förenliga med subsidiaritetsprincipen.

5 Ålands behörighet

Europeiska gemenskapen har exklusiv behörighet att genomföra målen för gemenskapens jordbrukspolitik. Medlemsstaterna kan inte bedriva en nationell jordbrukspolitik eller utfärda nationella bestämmelser om sådant som regleras på gemenskapsnivå. Den nationella lagstiftningen kompletterar emellertid Europeiska gemenskapens lagstiftning i de fall att gemenskapsbestämmelserna i fråga om en viss sak innehåller endast minimivillkor eller om det i gemenskapens lagstiftning har delegerats befogenhet att utfärda närmare bestämmelser om något på nationell nivå. Kommissionens förslag kräver att lagen om verkställighet av systemet med samlat gårdsstöd (557/2005), lagen om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik (1100/1994) och lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar (1336/1992) ändras även i fråga om Åland.

6 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen av förslaget i Europeiska unionen

På det nationella planet har förslagen behandlats i sektionen för jordbruk och livsmedel (EU18) 12.10.2011, 20.10.2011, 27.10.2011, 3.11.2011, 10.11.2011 och 1.12.2011, i sektionen för skogsbruk (EU14) 28.11.2011, i sektionen för budgetfrågor

(EU34) 7.11.2011, i ledningsgruppen Agenda 31.10.2011 och 7.12.2011, i EU-ministerutskottet 14.10.2011, 3.11.2011, 11.11.2011 och 5.12.2011, samt i riksdagens stora utskott 14.10.2011, 11.11.2011 och 9.12.2011.

På EU-nivå har förslagen behandlats i rådet (jordbruks- och fiskerifrågor) 20—21.10.2011 och 14.11.2011. I diskussionerna ansåg de flesta av medlemsstaterna att förslagen utgör en god grund för fortsatta diskussioner, fastän många nya medlemsstater kritiserade utjämnningen av direktstöden mellan medlemsstaterna för att vara otillräcklig. I medlemsstaternas anföranden önskades fler förenklningar i lagstiftningen än vad som föreslagits. Miljöanpassning, definitionen av aktiv jordbrukare och de nya stödprogrammen för unga jordbrukare och småjordbruk får inte öka den administrativa bördan enligt medlemsstaterna. Flera medlemsstater ansåg att de gemensamma marknadsåtgärderna och verktygen för krishantering är viktiga. Diskussionen om kommissionens förslag fortsätter i Särskilda jordbrukskommittén och rådets arbetsgrupper. Nästa gång diskuterar rådet (jordbruks- och fiskerifrågor) förslagen 15—16.12.2011, och då behandlas förslaget till förordning om landsbygdsutveckling. Förmodligen kommer reformen även att behandlas vid rådets alla möten under våren 2012.

Europaparlamentets utskott för jordbruk och landsbygdsutveckling har behandlat kommissionens förslag 12.10.2011, 24.10.2011 och 7.11.2011. Jordbrukskommissionären Dacian Cioloj hördes vid utskottets möten. Utskottet förhöll sig avvaktande till vissa delar av förslagen, t.ex. till förslagen om anpassning. Utskottet ansåg att de nya förordningarna inte får öka den administrativa bördan och att finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitikens ska svara mot de utmaningar som den i framtiden kommer att möta när det gäller produktionen av trygg och högkvalitativ mat för EU-medborgarna. Utskottet anser att jordbruksstödet i framtiden bör fördelas mer jämnt.

Europaparlamentet har valt sina rapportörer för förslagen enligt följande:

Förslaget om direktstöd: Luis Manuel Capoulas Santos (S&D, PT), förslaget om en

samlad marknadsordning: Michel Dantin (EPP, FR), förslaget om landsbygdsutveckling: Luis Manuel Capoulas Santos (S&D, PT), förslaget om horisontella frågor: Giovanni La Via (EPP, IT), förslaget om tillämpningen av direktstöd till jordbrukare avseende år 2013: Luis Manuel Capoulas Santos (S&D, PT) och förslaget om ändring av förordningen om upprättande av en samlad marknadsordning vad gäller systemet med samlat gårdsstöd och stödet till vinodlare: Herbert Dorfmann (EPP, IT).

Utskottets utlåtanden torde bli färdiga tidigast i början av sommaren 2012.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att kommissionens förslag om en reform av den gemensamma jordbrukspolitikens utgör en god utgångspunkt för framtida diskussioner om reformens innehåll. Statsrådet stöder de mål i kommissionens förslag som gäller upprätthållande av hållbar livsmedelsproduktion och livsmedelstrygghet för alla områden i gemenskapen, hållbar förvaltning av naturresurser och klimatåtgärder samt balanserad territoriell utveckling.

Statsrådet anser att verksamhetsbetingelserna för en mångsidig jordbruksproduktion som grundar sig på familj jordbruk bör bevaras på alla områden i gemenskapen.

Statsrådet anser det vara viktigt att även folkhälsoaspekterna beaktas i reformen av GJP. Exempelvis genomförandet av programmet för frukt i skolan bör förenklas avsevärt för att det ska kunna genomföras i alla medlemsstater.

Statsrådet anser även mer allmänt taget att den helhet av stödsystem som kommissionen föreslår bör förenklas och den administrativa bördan som denna medför för både jordbrukare och förvaltningen bör minskas.

Statsrådet stöder kommissionens förslag om en gradvis övergång mot en regional modell för utjämnat basstöd i alla medlemsstater. Vid reformen bör man säkerställa att det i de länder (inkl. Finland) där man redan i samband med tidigare reformer har beslutat om en övergång till regionalt utjämnat basstöd bör vara möjligt att genomföra tidigare beslut om t.ex. ändringar i de gårdsspecifika tilläggsdelarna såsom planerats.

Statsrådet anser att de medlemsstater som redan tidigare har övergått till den regionala modellen inte bör åläggas att dra in stödrättigheterna vid utgången av 2013 och att bilda dem på nytt 2014. Bildandet av stödrättigheter på nytt ökar i onödig utsträckning den administrativa bördan för jordbrukarna och medlemsstaterna. I de länder som redan har övergått till den regionala modellen har stödrättigheterna redan en gång fördelats för hela jordbruksmarken, och därför är en anpassning av de existerande stödrättigheternas värde en tillräcklig åtgärd. Den möjlighet som kommissionen föreslår för jordbrukarna att frivilligt utnyttja klausulerna om försäljnings- och arrendavtal bör utvidgas så att den gäller i stället av en, flera stödrättighetsmottagare vid bildandet av stödrättigheter samt bildandet av gårdsspecifika tilläggsdelar.

Statsrådet anser det vara motiverat att nivåerna på de direktstöd som helt betalas av EU ska likriktas i medlemsstaterna, och anser att kommissionens förslag utgör en god grund för fortsatta diskussioner.

Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag att det gradvis införs ett övre tak för det gårdsspecifika direktstödet.

Statsrådet anser det vara bra att systemet med direktstöd även i fortsättningen tillåter att stöd som är bundna till produktionen betalas i Finland till åtminstone samma belopp i förhållande till maximibeloppet för gårdsstöd i Finland.

Statsrådet förhåller sig preliminärt positivt till tanken på miljöanpassning av direktstöden. I fråga om miljöanpassningen anser statsrådet att den inte bör skapa ny byråkrati eller öka den administrativa bördan. Kommissionen föreslår att 30 % av direktstöden ska öronmärkas för miljöanpassning. Miljöanpassningens andel av kuvertet för direktstöd bör ses över i samband med den detaljerade behandlingen av lagstiftningsförslagen och man bör särskilt beakta de miljö- och klimatersättningar (nedan miljöersättningar) som betalas från pelare II för den gemensamma jordbrukspolitik.

Statsrådet anser att medlemsstaterna frivilligt ska få tillämpa ordningen för småbrukare och systemet med stöd för unga jordbrukare.

Statsrådet anser att kommissionens mål att rikta stöden till aktiva jordbrukare är bra. En exaktare definition av aktiv jordbrukare utifrån jordbruksverksamheten bör höra till de nationella myndigheternas behörighet, för att jordbrukets särdrag i de olika delarna av gemenskapen ska kunna beaktas.

Man bör se till att marknadsåtgärderna för jordbruket är effektiva och tillämpas snabbt. Man bör också säkerställa att det på basis av artikel 154 i förordningen om organisationen av marknaden är möjligt att vid behov även i fortsättningen bevilja exportstöd för t.ex. havre.

Statsrådet anser att kvotsystemet för socker bör förlängas åtminstone till år 2020. Dessutom bör systemet med branschavtal för socker bevaras i sådan form att det tryggar odlarnas ställning. Förslaget om bevarande av det nationella stödet för socker i kommissionens förslag är ett absolut villkor för att produktionen av sockerbeta ska fortsätta i Finland. Likaså bör verksamhetsbetingelserna för traditionella sockerraffinaderier tryggas.

Statsrådet förhåller sig positivt till kommissionens förslag att utveckla systemet med producent- och branschorganisationer så att det täcker alla basprodukter från jordbruket.

Statsrådet anser det vara viktigt att det reella värdet av de medel som i budgetramarna anvisats för landsbygdsutveckling tryggas. På detta sätt ökar man de utgiftsposter som centralt stöder målen i Europa 2020-strategin. Finansieringen för landsbygdsutveckling är ett ytterst viktigt element för Finland med tanke på de omfattande kompensationsbidragen (LFA) och miljöersättningarna, strukturstöden till jordbruket, de regionala och lokala företags- och projektstöden samt den lokala utvecklingen (Leader). Av kommissionens förslag framgår det inte ännu hur denna finansiering ska fördelas per land eller kriterierna för fördelningen. Statsrådet anser att Finlands proportionella andel av medlen för landsbygdsutveckling bör bibehållas åtminstone oförändrade.

Statsrådet anser att kommissionens förslag om förordningen om landsbygdsutveckling utgör en god grund för fortsatta diskussioner. Förordningen möjliggör ett brett urval av åtgärder, bl.a. stöd för utbildning och informa-

tionsförmedling, rådgivning, jordbruks- och miljöinvesteringar, ersättningar till minst gynnade områden, miljöersättningar, stöd för ekologiskt jordbruk, främjande av djurens välbefinnande samt företags- och projektstöd. Statsrådet anser att det är bra att vissa små åtgärder har sammanslagits till mer omfattande helheter. Det ekologiska jordbruket har emellertid avskiljts från miljöersättningarna till en egen åtgärd. Detta ökar det administrativa arbetet, eftersom finansieringsplaneringen och uppföljningen till följd av detta utförs som en egen åtgärd. Med avvikelse från kommissionens förslag anser statsrådet också att miljöersättningar även i fortsättningen ska kunna betalas till gårdar som bedriver ekologiskt jordbruk.

Statsrådet anser att den möjlighet till en höjning av stödnivån inom minst gynnade områden som ingår i kommissionens förslag är bra. Statsrådet kan godkänna kommissionens förslag om områdesindelningen för minst gynnade områden, med undantag för kravet på finjustering av dessa områden (justeringen av stödberättigandet, om nackdelarna hade kunnat övervinnas t.ex. med hjälp av investeringar). Detta krav bör inte tillämpas när ett minst gynnat område har fastställts utifrån växtperiodens längd eller värmesumman.

Den gemensamma jordbrukspolitikens politikåtgärder ska utvecklas så att EU:s Östersjöstrategi genomförs i syfte att skydda miljön. Det behövs regionalt riktade åtgärder för att minska belastningen på vattendragen samt svavel-, fosfor- och ammoniakutsläppen från gödselhanteringen. I synnerhet på Östersjöns avrinningsområden ska stödet styras till ett effektivare utnyttjande och minskande av näringsämnen. Även finansieringen av internationella projekt bör underlättas för att Östersjöstrategin ska kunna genomföras.

Statsrådet stöder i princip ett strategiskt tillvägagångssätt som omfattar alla fonder och gemensamma principer för att effektivisera fondernas verksamhet och öka effekterna av verksamheten. Statsrådet förhåller sig även positivt till de förhandsvillkor som hänför sig till villkorligheten. Kommissionens förslag leder emellertid till att det administrativa arbetet ökar, den nationella budgeteringen försvåras bl.a. med anledning av resultat-

reserven samt eventuellt till att programstarter fördröjs t.ex. på grund av godkännande av ett partnerskapsavtal. Därför bör man vid beredningen av förslagen till förordning fästa uppmärksamhet vid förenkling av såväl utarbetandet som genomförandet av ett program, vid en snabb mekanism för godkännande av programmen samt vid minskandet av den administrativa bördan.

Statsrådet anser det vara välkommet att det i och med den allmänna förordningen om samtliga fonder är möjligt att införa förenklade förfaranden i fråga om de allmänna kostnaderna och att de finansiella instrumenten breddas även för EJFLU:s del. Samtidigt bör den princip för proportionell kontroll som föreslås i artikel 140 i den allmänna förordningen för strukturfonderna tas i bruk även för EJFLU:s del när det gäller motsvarande åtgärder.

När man ser till en starkare näringsverksamhet och sysselsättningen på landsbygden är det bra att urvalet av åtgärder är brett, och bl.a. den åtgärd som stöder samarbete kommer att vara mer omfattande än under den nuvarande perioden. Unionens prioritering 6 bör emellertid utvidgas så att den täcker även utvecklandet av befintliga företag, inte bara inledandet av ny företagsverksamhet. Statsrådet anser att de föreslagna åtgärderna ska sträcka sig över hela bioekonomins område och att dessa villkor ska överensstämma med villkoren för statligt stöd för forskning, utveckling och innovation.

Enligt Finland är det viktigt att utöver att man erkänner skogarnas ekologiska och sociala hållbarhet ska man erkänna skogarnas betydelse som näring och att frågan om förbättring av skogsbrukets konkurrenskraft också sätts upp som mål på samma sätt som jordbrukets konkurrenskraft i den gällande förordningen. Det finska skogsbruket stöds med nationella medel. De stöd som omfattas av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk ska godkännas av kommissionen och de måste ligga i linje med riktlinjerna för statliga stöd för jord- och skogsbrukssektorn. Riktlinjerna har följt målen i landsbygdsförordningen. Om bestämmelserna i kommissionens förslag till landsbygdsförordning om främjande av skogsbruksnäringen hålls kvar, är det möjligt att det blir svårare att få natio-

nella skogsbruksstöd godkända. Att ge stöd till skogsbruksnäringen för produktion av förnybara råvaror ligger väl i linje med målen i Europa 2020-strategin som också styr den nya landsbygdsutvecklingspolitiken. Finland anser också att om landsbygdsförordningen inte erkänner betydelsen av skogsbruksnäringen, kan detta ha spridningseffekter för unionens andra politikområden. Därför försöker Finland arbeta för att främjandet av skogsbruksnäringen med anknytande konkreta åtgärder klart och tydligt tas med i förordningen. Finland utgår från att införandet av skogsbruksåtgärderna i förordningen inte ändrar gränserna för kommissionens och medlemsländernas befogenhet i skogsfrågor.

Statsrådet anser att den åtgärd som gäller utvecklandet av ett innovationsnätverk för jordbruket över hela Europa bör vara frivillig för medlemsstaterna.

Statsrådet anser det vara bra att kommissionens förslag innefattar verktyg för riskhantering inom jordbruket och även möjligheter att utveckla nya riskhanteringsåtgärder inför landsbygdsutvecklingsåtgärderna. Det är skäl att ytterligare utveckla kommissionens förslag på denna punkt för att systemet ska tillåta användning av många olika verktyg för riskhantering. Eftersom finansieringen av riskhanteringsåtgärder inte lämpar sig särdeles väl för den fleråriga finansieringsplan som på förhand godkänns för landsbygdsutvecklingsprogrammet, bör man även i beredningen av riktlinjerna för framtida statliga stöd se till att riskhanteringsåtgärderna tas in i de statliga stöden.

Statsrådet anser det vara bra att verksamhetsformen Leader anvisas en andel på minst 5 % av EJFLU:s medel och att även andra fonders lokala verksamhet stärks. Även de nya exaktare villkoren som gäller den lokala verksamheten anses vara bra, eftersom de främjar tillförlitligheten och öppenheten hos verksamhetsformen Leader. Däremot stöder statsrådet inte förslaget om årligen återkommande tävlingar och pris inom ramen för internationella projekt, eftersom detta närmast medför enbart administrativt tilläggsarbete.

Statsrådet anser inte att framställningarna i förslaget till horisontell förordning är bra i fråga om påföljderna för medlemsstaterna

och medlemsstaternas ökade ansvar även för eventuella oavsiktliga tolkningsfel.

Statsrådet anser att möjligheten att minska antalet kontroller är bra, om tillsynen fungerar väl och antalet fel hålls på en acceptabel nivå. I stället för att följa upp små förseelser bör man inom tillsynen börja tillämpa nya enklare system.

Statsrådet anser att man bör avstå från den nuvarande metoden med finansiella korrigeringar till ett fast belopp som riktas till medlemsstaterna. De finansiella korrigeringarna bör alltid grunda sig på en exakt uppskattning av den ekonomiska skada som har drabbat fonderna.

Det föreslagna horisontella tillvägagångssättet vållar problem i nordliga medlemsstater såsom Finland när det gäller tidpunkten för utbetalning av stöd från pelare I och pelare II. På grund av omständigheterna i vårt land är det omöjligt att inleda kontroller med en likadan tidtabell som på annat håll i Europa. Således är det inte heller möjligt att avsluta kontrollerna med samma tidtabell. Finland bör ha motsvarande möjligheter att betala förskott till jordbrukarna som andra länder i Europa. Villkoren för betalning av förskott bör således fastställas så att de är avsevärt smidigare än i det föreliggande förslaget.

Statsrådet anser att det är skäl att precisera principen om överlappande stöd som betalas ur EJFLU i artikel 29 i den horisontella förordningen. Det bör entydigt framgå av artikeln att det är fråga om ett förbud mot utbetalning av överlappande stöd som betalas för samma sak.

Statsrådet anser det vara viktigt att det nya enhetliga system som ska inrättas för uppföljning och utvärdering av den gemensamma jordbrukspolitiken fungerar så kostnadseffektivt som möjligt och att systemet utnyttjar redan existerande information.

Statsrådet anser att det ännu noggrant måste utredas om ramdirektivet för vatten ska fogas till de föreskrivna verksamhetskraven som ingår i tvärvillkoren. Ramdirektivet för vatten är ursprungligen inte planerat att vara ett system som är förpliktande för enskilda jordbrukare. Dessutom lämnar kommissionens förslag de artiklar öppna i ramdirektivet för vatten som ska reglera de krav som ställs på jordbrukarna. Detta försvårar planeringen

av det system för miljöersättningar som hör till landsbygdsutvecklingsåtgärderna. Den slutliga ståndpunkten till om ramdirektivet för vatten ska fogas till tvärvillkoren tas senare på basis av tilläggsinformation i ärendet. Statsrådet stöder det krav på skydd av kolrika marker som fogats till normerna för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, eftersom det dämpar röjningen av kolrika marker till åkermark. I fortsättningen bör förslag till direktiv som eventuellt ska fogas till tvärvillkoren behandlas i normal lagstiftningsordning och inte genom delegerade befogenheter såsom det nu föreslås.

Statsrådet anser att en heltäckande rådgivning är ett viktigt instrument när det gäller att främja konkurrenskraften och hållbarheten inom jordbruket, men statsrådet anser också att en fortsatt diskussion är nödvändig om

utvidgningen av tillämpningsområdet för det system med jordbruksrådgivning som är obligatoriskt för medlemsstaterna. Medlemsstaterna bör själva kunna besluta om de element som tas i bruk utöver tvärvillkoren, miljöanpassningen och den rådgivning som hänför sig till miljöersättningarna.

Kommissionens förslag är förknippade med ett flertal punkter där kommissionen föreslår befogenhet att anta delegerade rättsakter. Statsrådet anser att bestämmelserna om befogenhet att anta delegerade rättsakter alltid ska vara exakta och noggrant avgränsade och att den delegerade befogenheten ska vara exakt avgränsad i tid. Dessutom anser statsrådet att man i frågor som hänför sig till genomförandet av Lissabonfördraget bör iakta horisontellt överenskomna lösningar i fråga om alla föreslagna förordningar.